

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ

ΚΟΥΦΟΓΙΩΡΓΟΥ ΑΓΑΘΟΚΛΗ

ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΝΕΩΝ ΕΙΔΩΝ ΠΟΩΔΩΝ ΦΥΤΩΝ ΣΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Επιβλέπων Καθηγητής
Γιώργος Καρράς

ΑΡΤΑ
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2014

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	3
<i>Alstroemeria</i>	4
<i>Anagallis monelli</i>	8
<i>Armeria maritime</i>	11
<i>Asclepias curassavica</i>	14
<i>Aster dumosus</i>	17
<i>Bidens ferulifolia</i>	20
<i>Campanula persicifolia</i>	23
<i>Capsicum anuum</i>	26
<i>Ceratostigma plumbaginoides</i>	29
<i>Clivia miniata</i>	32
<i>Coleus blumei</i>	35
<i>Coreopsis grandiflora</i>	38
<i>Cuphea hyssopifolia</i>	41
<i>Diascia elegans</i>	44
<i>Dodecatheon meadia</i>	46
<i>Erodium variabile</i>	49
<i>Euphorbia x hybrida</i>	51
<i>Euryops pectinatus</i>	53
<i>Eustoma grandiflorum</i>	55
<i>Felicia ameloides</i>	57
<i>Gaillardia xgrandiflora</i>	60
<i>Gaura lindheimeri</i>	62
<i>Gaultheria procumbens</i>	65
<i>Heliotropium arborescens</i>	68
<i>Iberis sempervirens</i>	71
<i>Laurentia axillaris</i>	73
<i>Lewisia x longipetala</i>	76
<i>Lithodora diffusa</i>	78
<i>Lysimachia congestiflora</i>	81
<i>Mandevilla sanderi</i>	83
<i>Osteospermum sp</i>	86
<i>Pennisetum setaceum</i>	90
<i>Penstemon hartwegii</i>	93
<i>Portulaca umbraticola</i>	96
<i>Polygonum capitatum</i>	99
<i>Quamoclit lobata ή Ipomoea lobata</i>	102
<i>Rhodochiton atrosanguineum</i>	105
<i>Rudbeckia hirta</i>	107
<i>Saxifraga x arendsii</i>	110
<i>Solanum pseudocapsicum</i>	113
<i>Sutera diffusus</i>	115
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	118

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην κηποτεχνία και στην αρχιτεκτονική τοπίου, το φυτικό υλικό παίζει πρωταγωνιστικό ρόλο για την ικανοποίηση των αισθητικών, περιβαλλοντικών και λειτουργικών αναγκών του ανθρώπου. Τα ποώδη καλλωπιστικά αποτελούν το βασικό ανθοκομικό υλικό που θα αναδείξει οποιαδήποτε εφαρμογή κηποτεχνίας και αρχιτεκτονικής τοπίου, καθώς επίσης και την διακόσμηση μικρότερων χώρων. Η άριστη γνώση των χαρακτηριστικών των φυτών και η μεγάλη ποικιλία που υπάρχει σε ποώδη καλλωπιστικά, βοηθούν στην επίτευξη κάθε εφαρμογής σε οποιοδήποτε χώρο.

Για τους παραπάνω λόγους, εδώ και πολλά χρόνια έχουν ιδρυθεί εταιρείες παραγωγής σπόρων και μοσχευμάτων ποωδών καλλωπιστικών φυτών που είναι μια από τις μεγαλύτερες βιομηχανίες στον ανθοκομικό κλάδο. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των εταιριών έχει δώσει αξιόλογα είδη ποωδών τόσο σε εμφάνιση και χαρακτηριστικά όσο και σε ευκολία παραγωγής. Έτσι κάθε χρόνο οι επιλογές νέων ειδών σε ποώδη καλλωπιστικά είναι περισσότερες.

Στις επόμενες σελίδες παρουσιάζονται τα νέα είδη ποωδών καλλωπιστικών για την κηποτεχνία που παρουσιάζουν μεγάλο ενδιαφέρον.

Αλστρομέρια (*Alstroemeria* sp.-Alstroemeriaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την νότια Αμερική και πιο συγκεκριμένα από τις Περουβιανές Άνδεις. Είναι φυτό ριζωματώδες με εκτεινόμενα όρθια στελέχη. Τα φύλλα της είναι πράσινα και στενά λογχοειδή. Τα άνθη της είναι χωνοειδή και τεράστια και μοιάζουν με αυτά της ορχιδέας ενώ τα πέταλα τους μεγαλώνουν ανάποδα. Καθώς ανοίγουν τα μπουμπούκια, τα πέταλα συστρέφονται προς τα έξω από το στέλεχος και από κάτω προς τα πάνω. Πολλά υβρίδια και τουλάχιστον 190 ποικιλίες έχουν αναπτυχθεί μέχρι σήμερα, με χρώματα, όπως λευκό, κίτρινο, πορτοκαλί, βερικοκί, ροζ, κόκκινο, μοβ και λιλά. Τα πιο δημοφιλή και ελκυστικά υβρίδια που καλλιεργούνται σήμερα είναι αποτέλεσμα από διασταυρώσεις μεταξύ των ειδών από τη Χιλή (χειμερινή καλλιέργεια) με είδη από τη Βραζιλία (καλοκαιρινή καλλιέργεια). Η στρατηγική αυτή έχει ξεπεράσει το πρόβλημα του εποχικού λήθαργου και οδήγησε σε φυτά που είναι αειθαλή, ή σχεδόν έτσι, και ανθίζουν για το μεγαλύτερο μέρος του έτους.

Εικόνα 1. Αλστρομέρια "Inticancha Navayo"

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 50cm έως και 1,5m ανάλογα με την ποικιλία ενώ η εξάπλωση τους κυμαίνεται από 50cm έως 1m.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά ανθισμένα από τον Μάιο και διατηρούνται περίπου μέχρι τον Νοέμβριο.

Χρώμα ανθέων: Το άνθος της υπάρχει σε μεγάλη ποικιλία χρωμάτων και ειδικότερα σε πορτοκαλί, ροζ, μοβ, κόκκινο, κίτρινο, λευκό και σομόν και συχνά εμφανίζει κηλίδες (Εικόνα 5).

Πλεονεκτήματα: Είναι πολύ ανθεκτικό φυτό, με έντονη ανάπτυξη και με ανθοφορία που ξεπερνά τους 5 μήνες.

Εικόνα 2. Φυτοδοχείο με αλστρομέρια “ Indian Summer”.

Εικόνα 3. Φανταστικές αποχρώσεις της *Alstroemeria* Inca Smile ('Koncasmile').

Μειονεκτήματα: Συνήθως δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από έντομα ακάρεα (αφίδες, θρίπες, κάμπιες σαλιγκάρια).

Προτιμήσεις: Αναπτύσσεται σε γόνιμα, υγρά αλλά και καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Είναι ανθεκτικό σε διαπερατά, μη ασβεστώδη εδάφη. Απαιτεί τακτικό πότισμα και

είναι απαραίτητο να μη στεγνώνει το χώμα. Επίσης πρέπει να γίνεται αφαίρεση των παλιών μίσχων για να επιτυγχάνεται η ενίσχυση της ανάπτυξης του φυτού.

Εικόνα 4. Νεοφυτεμένες Αλστρομέριες ανάμεσα από χλοοτάπητα και από πλακόστρωτο.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των δρεπτών ανθέων. Είναι ιδανικό φυτό τόσο για φυτοδοχεία (Εικόνα 2) όσο και για παρτέρια και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για φύτευση δίπλα από πλακόστρωτα και από χλοοτάπητες (Εικόνα 4).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε βάθος 15-20 cm και σε αποστάσεις 40-100 cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η αλστρομέρια βρίσκεται ανθισμένη σε φυτοδοχεία στην αγορά συνήθως στο τέλος της άνοιξης και στις αρχές του καλοκαιριού. Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με σπόρους (κάποια υβρίδια είναι στείρα). Οι εμπορικές ποικιλίες ωστόσο πολλαπλασιάζονται με καλλιέργεια ιστού και διατίθενται στην αγορά από τους εμπορικούς οίκους

Εικόνα 5. Διάφορες αποχρώσεις Αλστρομέριας.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Τα νεαρά φυτά καλύτερα να αφήνονται ελεύθερα να σχηματίζουν τις συστάδες των στελεχών τους κατά τους δύο πρώτους χειμώνες.
- ❖ Η φύτευση θα πρέπει να γίνεται σε πλατιά φυτοδοχεία ή ζαρντινιέρες επειδή το φυτό αναπτύσσει πλευρικά ριζώματα.

Ανάγαλις (*Anagallis monelli*-Myrsinaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Δυτική Μεσόγειο. Είναι χαμηλή ετήσια ή διετής πόα με βλαστούς τετραγωνικής διατομής που έρπουν. Τα φύλλα του φυτού είναι μικρά και σκούρα πράσινα και είναι τοποθετημένα αντίθετα πάνω στους βλαστούς. Έχουν σχήμα ωοειδές έως λογχοειδές και φέρουν ευδιάκριτους αδένες. Τα άνθη του είναι μικροσκοπικά και φέρουν το σχήμα της κούπας. Αποτελούνται από πέντε επικαλυπτόμενα πέταλα, οι παρυφές των οποίων είναι βλεφαριδωτές και έχουν συνήθως βαθύ μπλε χρώμα με λίγο κόκκινο στο εσωτερικό τους.

Εικόνα 6. *A.monelli* “Skylover Compact”

σε πλήρη ανάπτυξη

Εικόνα 7 *A.monelli* “Sunrise”

με έντονο πορτοκαλί χρώμα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Μονοετές ή πολυετές ποώδες

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 6 έως 10cm ενώ η εξάπλωση τους κυμαίνεται από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά ανθισμένα από τον Ιούνιο και διατηρούνται μέχρι τα πρώτα κρύα.

Χρώμα ανθέων: Εκτός από τις ποικιλίες με τα μπλε άνθη υπάρχουν και ποικιλίες με πορτοκαλί ή αρκετά σπανιότερα, με ροζ άνθη (Εικόνες 6 ,7).

Πλεονεκτήματα: Διαρκής άνθιση και το φυτό διατηρεί τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Συνήθως δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από αφίδες.

Προτιμήσεις: Αναπτύσσεται σε ξηρά προς μέτρια υγρά περιβάλλοντα και γόνιμα αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Χρειάζεται ηλιόλουστες ή ημισκιερές τοποθεσίες και αντέχει σε υψηλές θερμοκρασίες. Απαιτεί τακτικό πότισμα και είναι απαραίτητο να μη στεγνώνει το χώμα.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των φυτοδοχείων, των κρεμαστών καλαθιών και των παρτεριών. Είναι ιδανικό φυτό για τελειώματα και εδαφοκάλυψη αλλά αξίζει να τοποθετείται σε βραχόκηπους (Εικόνα 8) και τοίχους.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε αποστάσεις των 23-30 cm.

Εικόνα 8. Ανάγαις ‘Skylover Compact’ φυτεμένη ανάμεσα από βραχόκηπο και από ξύλινα σκαλοπάτια.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με σπόρους κατά την διάρκεια της άνοιξης. Ωστόσο είναι ικανή να πολλαπλασιαστεί και να διαδοθεί μόνη της στο χώρο, αν δεν περιοριστεί το σημείο καλλιέργειας.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Τα πανέμορφα μικρά λουλούδια της ανοίγουν μόνον όσο ο ήλιος λάμπει ψηλά, και κλείνουν στη συννεφιά ή όταν ο ήλιος χαμηλώνει προς τη δύση.
- ❖ Αν τοποθετηθεί σε σκιερό σημείο η ανθοφορία της σημειώνει δραματική μείωση.

Αρμέρια (*Armeria maritima*-Plumbaginaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από παράκτιες περιοχές του Βόρειου Ημισφαιρίου και ειδικότερα από την Ευρώπη και την Βόρεια Αφρική προς την Τουρκία. Είναι χαμηλής ανάπτυξης φυτό πολυετές με πυκνό πράσινο πορώδες φύλλωμα, το οποίο σχηματίζει συμπαγείς συστάδες από λεπτά στελέχη ενώ τα φύλλα του μοιάζουν σαν βελόνες. Τα φύλλα του είναι γραμμικά, άμισχα καθώς και τριχωτά ή άτριχα. Τα άνθη του είναι μικρά και σφαιρικά σε σχήμα χοάνης και συνήθως φέρουν χρώμα ροζ. Ο μίσχος του άνθους μπορεί να είναι, όπως και τα φύλλα τριχωτός ή άτριχος.

Εικόνα 9.Παραθαλάσσια φύτευση με *Armeria maritima*.

Εικόνα 10. *A. maritima* 'Leuchtendrosa' φυτεμένη σε βραχόκηπο

Εικόνα 11. Ροζ και λευκές Αρμέριες μέσα σε πέτρινο φυτοδοχείο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες

Διαστάσεις: Το ύψος αλλά και το πλάτος του φυτού κυμαίνεται από 10 έως 50cm ενώ οι ορθοί μίσχοι των ανθέων φτάνουν μέχρι τα 60 cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά ανθισμένα την άνοιξη και νωρίς το καλοκαίρι και διατηρούν την ανθοφορία τους μέχρι το φθινόπωρο.

Χρώμα ανθέων: Στις ποικιλίες που υπάρχουν συναντάται κυρίως το ροζ και το λευκό και σπανιότερα το κόκκινο και το μοβ.

Πλεονεκτήματα: Συμπαγές φυτό και ανθεκτικό ακόμη και στην αλμύρα της θάλασσας.

Μειονεκτήματα: Είναι απαλλαγμένο από επιβλαβείς οργανισμούς και γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών.

Προτιμήσεις: Αναπτύσσεται ακόμη και σε φτωχά ή μέτρια υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά τις ηλιόλουστες θέσεις και τα αμμώδη εδάφη με Ph από 4,7 έως 7,5. Δεν χρειάζεται πολύ νερό και ιδιαίτερη φροντίδα για την συντήρηση του.

Χρήσεις: Το άνθος του μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως δρεπτό και είναι κατάλληλο για εδαφοκάλυψη και μπορντούρες. Είναι ιδανικό φυτό για φυτοδοχεία, παρτέρια, ζαρντινιέρες παραθύρων, βραχύκηπους (εικόνα 10) και ανθώνες ενώ αξίζει να δοκιμαστεί και σε άλλες χρήσεις όπως είναι οι παραθαλάσσιες φυτεύσεις (εικόνα 9). Επίσης είναι κατάλληλο για φύτευση σε αμμώδη ή βραχώδη σημεία που εμφανίζουν ρωγμές καθώς δεν χρειάζεται πολύ χώμα.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε αποστάσεις των 30 cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με διαίρεση και σπόρους αλλά στην αγορά διατίθενται από τους παραγωγικούς οίκους με μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Το άνθος του μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δρεπτό και στην συνέχεια να αποξηρανθεί.
- ❖ Για να είναι εντυπωσιακό το αποτέλεσμα θα πρέπει να φυτεύονται αρκετά φυτά (ομάδες 3 έως 10)
- ❖ Το υπερβολικό πότισμα , μπορεί να καταστρέψει σύντομα το ριζικό σύστημα των φυτών.

Ασκληπιάδα (*Asclepias curassavica*-Aporcynaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τις τροπικές περιοχές της νότιας Αμερικής. Είναι πολυετές φυτό το οποίο μπορεί να είναι αειθαλές ή φυλλοβόλο. Συνήθως αναπτύσσεται ως ημιξυλώδης θάμνος με όρθια στελέχη, στα οποία είναι διατεταγμένα αντίθετα τα φύλλα και φέρουν ένα μυτερό και λογχοειδές σχήμα. Το φυτό έχει μικρά και ευδιάκριτα πορτοκαλί ή κίτρινα άνθη στην κορυφή μίσχων, τα οποία αποτελούνται από πέντε σέπαλα και πέντε λοβούς. Οι καρποί της έχουν σχήμα ωοειδές και εμπεριέχουν σπόρους με ενσωματωμένες μεταξένιες ίνες

Εικόνα 12. Η Ασκληπιάδα προσελκύει τις πεταλούδες Monarch οι οποίες γεννούν τα αυγά τους στα φύλλα των φυτών

Εικόνα 13. Όμορφη ανθοφορία της Ασκληπιάδας 'Red Butterfly' σε ηλιόλουστο παρτέρι δίπλα από χλοοτάπητα μεγάλης έκτασης.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 50cm έως 1m ανάλογα με την ποικιλία ενώ η εξάπλωση τους από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά ανθισμένα από την άνοιξη και διατηρούν την ανθοφορία τους μέχρι τα πρώτα κρύα.

Χρώμα ανθέων: Υπάρχει μία σειρά διαφορετικών ποικιλιών που φέρουν λαμπερό κίτρινο, κόκκινο ή πορτοκαλί χρώμα.

Πλεονεκτήματα: Φυτό με διαρκή ανθοφορία, το οποίο μπορεί να αναπτυχθεί και ως φυτό εσωτερικού χώρου.

Μειονεκτήματα: Συνήθως δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών. Σπάνια προσβάλλεται από αφίδες, ενώ από τις μυκητολογικές ασθένειες συνηθέστερη είναι το ωίδιο.

Προτιμήσεις: Αργιλώδη αλλά εύφορα και καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις καθώς δεν αντέχει σε θερμοκρασίες κάτω των 5 °C. Μετά την

ανθοφορία της δεν απαιτεί τακτικό πότισμα ενώ κατά την διάρκεια του χειμώνα το χώμα της θα πρέπει να παραμένει ξηρό.

Χρήσεις: Το άνθος του μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δρεπτό. Είναι ένα ιδιαίτερα όμορφο φυτό και με το φύλλωμα που διαθέτει είναι ιδανικό για φυτοδοχεία και παρτέρια (εικόνα 13).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε αποστάσεις των 30 cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της ξεκινά να πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα και αυξάνεται με ταχείς ρυθμούς από τους σπόρους προκειμένου να διατεθούν στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Όταν τα στελέχη ή τα φύλλα είναι σπασμένα, ένας δηλητηριώδης γαλακτώδης χυμός εκρέει, ο οποίος μπορεί να προκαλέσει ερεθισμό στα μάτια.

❖ Διάφορα κολίβρια, μέλισσες αλλά και πεταλούδες έλκονται από την Ασκληπιάδα. Οι πεταλούδες Monarch γεννούν τα αυγά τους στα φύλλα της και στη συνέχεια οι προνύμφες τρέφονται με αυτά (εικόνα 12).

Άστερ (Aster dumosus - Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τον ανατολικό Καναδά. Είναι φυτό μέσου ύψους πολυετές και ημιθαμνώδες. Περιλαμβάνει τόσο αειθαλή όσο και φυλλοβόλα φυτικά είδη. Τα φύλλα του είναι σκουροπράσινα και λογχοειδή. Το άνθος του είναι για την ακρίβεια ένα σύνολο σωληνοειδών ανθέων συγκεντρωμένα σε σχήμα δίσκου και περιτριγυρισμένα από πολύχρωμα πέταλα σε μεγάλη γκάμα χρωμάτων

Εικόνα 14. Πολύ όμορφη αντίθεση των Άστερ με τους μεγάλους γκρίζους βράχους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ημιθαμνώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 25cm έως 150cm ανάλογα με την ποικιλία ενώ η εξάπλωση τους από 10 έως 50 cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά ανθισμένα από τα τέλη του καλοκαιριού και διατηρούν την ανθοφορία τους όλο το φθινόπωρο. Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας μπορεί να ανθίσουν και την Άνοιξη.

Χρώμα ανθέων: Μεγάλη ποικιλία χρωμάτων στα άνθη όπως ροζ, μπλε, μοβ, λευκό και γαλάζιο.

Εικόνα 15 .Σύνθεση με Άστερ ‘Aramis Blue’, ‘Wood’s Pink’ και ‘Red Alert’.

Πλεονεκτήματα: Ανθεκτικό στις υψηλές θερμοκρασίες

Μειονεκτήματα: Προσβάλλεται συχνά από ωίδιο αλλά και από σепτόρια, όπου προκαλούνται κηλίδες στα φύλλα και σπανιότερα από την μυκητολογική ασθένεια του βοτρύτη. Είναι σχετικά ευαίσθητο στις πολύ χαμηλές θερμοκρασίες.

Προτιμήσεις: Ευδοκμεί σε καλά στραγγιζόμενα εδάφη πλούσια σε οργανική ουσία και με ελαφρώς όξινο χώμα με pH από 5,8 έως 6,5. Προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές τοποθεσίες με κάποια προστασία από δυνατούς ανέμους. Χρειάζεται τακτικά ποτίσματα κατά την περίοδο της ανθοφορίας.

Χρήσεις: Η χρήση του προορίζεται όχι μόνο ως δρεπτό άνθος αλλά είναι ιδανικό για φυτοδοχεία, ζαρντινιέρες και παρτέρια. Αξίζει επίσης να χρησιμοποιηθεί σε βραχύκηπους ή για εδαφοκάλυψη (εικόνα 14).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε αποστάσεις των 60cm.

Εικόνα 16. Διακόσμηση βεράντας με Άστερ σε φυτοδοχεία.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με διαίρεση είτε με μοσχεύματα μαλακού ξύλου την άνοιξη και το φθινόπωρο. Διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Έχουν δημιουργηθεί υβρίδια με διασταυρώσεις ποικιλιών Ευρώπης και Βόρειας Αμερικής με το όνομα *Michaelmas daisies*.

❖ Τα Άστερ και τα χρυσάνθεμα ανθίζουν την ίδια περίοδο και γι' αυτό συχνά φυτεύονται μαζί. Για να είναι εντυπωσιακό το αποτέλεσμα μπορεί να φυτευτούν Άστερ και χρυσάνθεμα σε αντίθετα χρώματα στον χρωματικό κύκλο (π.χ. μπλε με κίτρινο ή λευκό με μοβ).

Μπίντενς (*Bidens ferulifolia* - Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Βόρεια Αμερική και το Μεξικό. Είναι φυτό που μοιάζει πολύ με το *Cosmos sulphureus*. Έχει χαμηλή αλλά έρπουσα κλεμοκλαδή ανάπτυξη. Τα φύλλα του είναι μικρά και στενά και φέρουν ομοιότητες με αυτά της φτέρης, καθώς είναι κομμένα σε μικρά γραμμικά τμήματα. Έχει μικρά και ελαφρώς αρωματικά κίτρινα άνθη σε σχήμα αστεριού και είναι τοποθετημένα σε μακριούς μίσχους. Τα άνθη κάνουν την εμφάνισή τους όλο το χρόνο.

Εικόνα 17. *B. Ferulifolia* ‘Goldita’ με τέλεια σφαιρική δομή.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 50cm έως 60cm ανάλογα με την ποικιλία ενώ η εξάπλωση τους από 45cm έως 1m.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία τους διαρκεί από τις αρχές του καλοκαιριού μέχρι τα μέσα του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη φέρουν ανάλογα με την ποικιλία κίτρινα και χρυσά άνθη.

Πλεονεκτήματα: Σημειώνει μακρά περίοδο ανθοφορίας και διατηρεί τη συμπαγή του μορφή. Αν καλλιεργηθεί ως πολυετές θα αναπτυχθεί σε μεγάλο ποώδες φυτό.

Μειονεκτήματα: Διατίθεται στην αγορά συνήθως σε κρεμαστό καλάθι και απορρίπτεται μετά το τέλος της ανθοφορίας του. Είναι απαλλαγμένο συνήθως από ασθένειες.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε ουδέτερα αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές τοποθεσίες. Χρειάζεται τακτικά ποτίσματα κατά την περίοδο της ανθοφορίας.

Χρήσεις: Είναι ιδανικό για φυτοδοχεία και κυρίως για κρεμαστά καλάθια. Τα κλαδιά του φέρουν ελεύθερη διακλάδωση και είναι κατάλληλα για εδαφοκάλυψη, παρτέρια, τοίχους.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε αποστάσεις των 30-35 cm. Για φύτευση σε φυτοδοχεία ή κρεμαστά καλάθια οι αποστάσεις κυμαίνονται από 10 έως 15 cm.

Εικόνα 18. Το *B.ferulifolia* 'Compact Bidi'

έχει πολύ συμπαγή ανάπτυξη και είναι κατάλληλο για μικρούς βραχόκηπους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

Εικόνα 19. *B. Ferulifolia* 'Yellow Pearl' σε πήλινο φυτοδοχείο.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Αν καλλιεργηθεί ως πολυετές θα αναπτυχθεί σε μεγάλο ποώδες φυτό
- ❖ Προσδίδουν εντυπωσιακό αποτέλεσμα ένα φυτευτούν με κόκκινα γεράνια και μοβ πετούνιες .

Καμπανούλα (*Campanula persicifolia* – Campanulaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Δυτική Ασία και την Ευρώπη. Είναι πόα ετήσια ή πολυετής με λείο και λεπτό βλαστό. Τα φύλλα της είναι επιμήκη και πριονωτά και φέρουν σχήμα λογχοειδές. Τα άνθη είναι τοποθετημένα κατά μήκος του μίσχου, αναπτύσσονται σε συμπλέγματα και διαθέτουν στεφάνη κωδωνοειδή, πολύ ανοιχτή με πέντε τριγωνικούς γαλανούς λοβούς. Διαθέτει κάλυκα με γραμμοειδείς λοβούς μέχρι τη μέση της στεφάνης.

Εικόνα 20. Όμορφη ομάδα από *C.persicifolia* 'Telham Beauty'.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 30cm έως 1m ανάλογα με την ποικιλία ενώ το πλάτος τους από 10cm έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία της σημειώνεται συνήθως στα τέλη της άνοιξης ή στις αρχές του καλοκαιριού μέχρι και τις αρχές του φθινοπώρου, αλλά η περίοδος αυτή ποικίλει ανάλογα με το είδος της.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη φέρουν ανάλογα με την ποικιλία χρώμα μπλε, υπόλευκο, μωβ, ροζ και μπεζ.

Πλεονεκτήματα: Είναι ιδιαίτερα ανθεκτικά φυτά στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Μειονεκτήματα: Μπορεί να προσβληθεί από αφίδες, γυμνοσάλιαγκες, ωίδιο αλλά και σπανιότερα από περονόσπορο.

Προτιμήσεις: Ευδοκیمی σε γόνιμα, ουδέτερα ή αργιλώδη εδάφη με pH από 8 έως 10, που είναι υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα. Προτιμά τοποθεσίες με περιορισμένο ηλιακό φως και σκιά κατά τις απογευματινές ώρες. Απαιτεί μέτριας συχνότητας πότισμα.

Εικόνα 21. Συνδυασμός *C. persicifolia* 'Telham Beauty' και 'Alba', σε παρτέρι.

Χρήσεις: Τα άνθος του είναι κατάλληλο για δρεπτό καθώς είναι τοποθετημένο πάνω σε μακρύ και ευθύ μίσχο. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε παρτέρια με άλλα πολυετή ποώδη φυτά ή μικρούς θάμνους. Η θέση της στο παρτέρι θα πρέπει να επιλέγεται ανάλογα με το ύψος της ποικιλίας, συνδυάζοντας πάντα τα χρώματα, την υφή των φύλλων και των ανθέων με τα υπόλοιπα φυτά του κήπου. Τα μικρότερα σε μέγεθος φυτά όπως η *C. persicifolia* 'Takion Blue' είναι ιδανικά για βραχόκηπους ή εδαφοκάλυψη (Εικόνα 22).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε ηλιόλουστες θέσεις σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Τα άνθη της προκύπτουν από τους αντίστοιχους βολβούς, οι οποίοι έχουν το χαρακτηριστικό να αντέχουν τον πάγο και τις χαμηλές θερμοκρασίες. Η καλλιέργεια της επιτυγχάνεται με την φύτευση των βολβών σε βάθος 5 cm κάτω από το έδαφος κατά την φθινοπωρινή περίοδο. Η πλειονότητα των ποικιλιών της ωστόσο πολλαπλασιάζεται με σπόρους κατά τη διάρκεια της άνοιξης και διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

Εικόνα 22. Η *C. persicifolia* ‘Takion Blue’ είναι ιδανική για βραχύκηπους και μικρά φυτοδοχεία λόγω του μικρού μεγέθους της.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Η προσθήκη κομπόστ κατά τη διάρκεια του χειμώνα ευνοεί την ανάπτυξη της.
- ❖ Τα άνθη της είναι ερμαφρόδιτα και γονιμοποιούνται από τις μέλισσες, τις μύγες, τα σκαθάρια και τα λεπιδόπτερα. Το φυτό είναι αυτογονιμοποιούμενο.

Πιπεράκι (*Capsicum annuum* -Solanaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Μαδέιρα, ένα πορτογαλέζικο νησί στη μέση του Ατλαντικού. Είναι τροπικό, ποώδες, αειθαλές και θαμνώδες φυτό. Οι βλαστοί του αρχικά είναι τρυφεροί και στη συνέχεια γίνονται ξυλώδεις. Τα άνθη του είναι ασήμαντα σε λευκό χρώμα και φύονται μεμονωμένα σε ομάδες των δύο ή τριών ενώ οι καρποί είναι αυτοί που δίνουν καλλωπιστική αξία στο φυτό. Οι καρποί διαφέρουν ως προς το χρώμα, τον χρόνο διατήρησης, το μέγεθος αλλά και το σχήμα ανάλογα με το είδος της ποικιλίας στην οποία ανήκουν. Ειδικότερα, οι καρποί είναι πολύσπερμοι πράσινοι ή κιτρινοπράσινοι, που γίνονται κόκκινοι ή κίτρινοι όταν ωριμάσουν. Το σχήμα τους είναι κωνικό και μακρύ έως σφαιρικό ή τοματόμορφο.

Εικόνα 23. *C. annuum* 'Merida' με όρθιους καρπούς που ωριμάζουν από κίτρινοι σε κόκκινοι και έχουν γλυκιά γεύση.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 20 έως 50 cm.

Περίοδος άνθησης: Ανάλογα με το κλίμα στο οποίο αναπτύσσεται η ανθοφορία γίνεται στα τέλη της άνοιξης και στη συνέχεια ακολουθεί η καρποφορία, η οποία μπορεί να καθυστερήσει μέχρι και τα μέσα του χειμώνα.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη φέρουν λευκό χρώμα ενώ οι καρποί διαφέρουν ανάλογα με την ποικιλία.

Εικόνα 24. Πιπεράκι 'Acapulco' με κωνικούς καρπούς , επάνω σε τραπέζι.

Πλεονεκτήματα: Το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του και έχει συνεχόμενη καρποφορία.

Μειονεκτήματα: Αν τοποθετηθούν στη κατάλληλη θέση δεν εμφανίζουν προβλήματα ασθενειών. Συνήθως προσβάλλεται από αφίδες καθώς και βοτρυτή στους μίσχους ή στους καρπούς.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε θερμό κλίμα και σε εδάφη αμμοπηλώδη με pH από 5,5 έως 7, πλούσια σε οργανική ουσία και με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις και είναι ιδιαίτερα ευπαθές στο ψύχος και τους δυνατούς ανέμους. Απαιτεί τακτικό πότισμα μέχρι να αρχίσει η ωρίμανση του φυτού και αρκετό νερό προκειμένου να μην παρουσιάσει φυλλόπτωση.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των φυτοδοχείων και των παρτεριών. Είναι ιδανικό φυτό για βραχύκηπους. Πολύ ωραίο και για εσωτερικούς χώρους.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 25-30 cm.

Εικόνα 25. Το *C.annuum* ‘Santos Flame’ έχει ασυνήθιστο, εξωτικό σχήμα καρπού.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

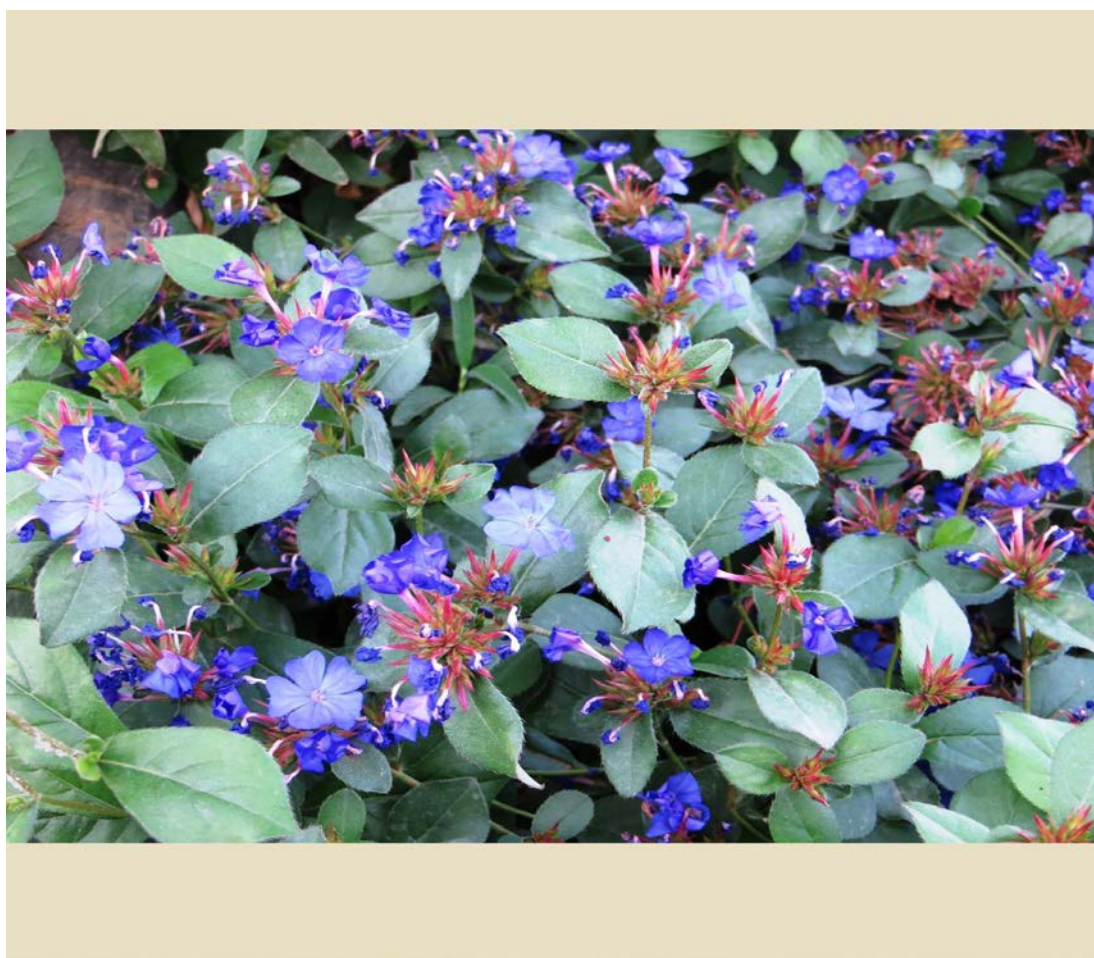
ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Απαιτεί προστασία κατά την διάρκεια παγωνιάς. Ειδικότερα εάν βρίσκεται σε φυτοδοχείο χρειάζεται μετακίνηση σε εσωτερικό και φωτεινό σημείο ενώ εάν είναι φυτεμένη στο χώμα αναζητά κάλυψη με αντιπαγωτικό ύφασμα.

❖ Η αραίωση των κορυφών του φυτού προϋποθέτει την ανάπτυξη πιο ζωντανών καρπών.

Κερατόστιγμα(*Ceratostigma plumbaginoides* - Plumbaginaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Δυτική Κίνα. Είναι αειθαλές φυτό . Τα φύλλα του είναι πράσινα ελικοειδή και έχουν ένα στρώμα χνουδιού μπρονζέ χρωματισμούς . Τα άνθη του σχηματίζουν συστάδες, είναι συμπαγή και διαχωρίζονται σε πέντε κομμάτια ενώ το χρώμα τους ποικίλλει από το ωχρό σκούρο μπλε σε κόκκινο-μοβ.

Εικόνα 26. *Ceratostigma plumbaginoides* ‘Autumn Blue’

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες

Διαστάσεις: Το ύψος και το πλάτος των φυτών κυμαίνεται από 10cm έως 50cm

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία ξεκινά από το καλοκαίρι και διαρκεί μέχρι το μέσο του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Το φυτό φέρει κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και του φθινοπώρου μπλε άνθη ενώ το χρώμα του φυλλώματος ποικίλλει ανάλογα με την εποχή. Το καλοκαίρι γίνεται πράσινο ενώ το φθινόπωρο κόκκινο-μοβ (Εικόνα 28).

Πλεονεκτήματα: Μπορεί να αναπτυχθεί σε θρεπτικά φτωχό έδαφος και χρειάζεται λίγο νερό.

Μειονεκτήματα: Είναι απαλλαγμένο από επιβλαβείς οργανισμούς και ασθένειες αλλά μπορεί να προσβληθεί από ωίδιο. Χαρακτηρίζεται από μικρής διάρκειας ανθοφορία.

Προτιμήσεις: Φυτό που προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις. Αναπτύσσεται σε γόνιμα, υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη με pH που κυμαίνεται από 8 έως 10.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο για φυτοδοχεία, ζαρντινιέρες και παρτέρια. Αξίζει επίσης να χρησιμοποιηθεί σε τελειώματα, βραχόκηπους καθώς και για εδαφοκάλυψη.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 25cm.

Εικόνα 27. Κερατόστιγμα φυτεμένο σε υπερυψωμένο παρτέρι.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Πολλαπλασιάζονται με μαλακά μοσχεύματα την άνοιξη και με ημιξυλώδη το καλοκαίρι. Επίσης ο πολλαπλασιασμός επιτυγχάνεται και με σπόρους.

Εικόνα 28. Αξιόλογες είναι οι φθινοπωρινές αποχρώσεις των φύλλων

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Χρειάζεται προστασία το χειμώνα καθώς δεν είναι ανθεκτικό σε πολύ χαμηλές θερμοκρασίες.
- ❖ Εάν μετά το χειμώνα καταστραφούν κλαδιά του φυτού, θα πρέπει να κλαδεύονται μέχρι τη βάση τους.
- ❖ Είναι καλύτερο να φυτεύεται σε ομάδες των 3-10 δίπλα σε τριαντάφυλλα για πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα.
- ❖ Είναι ανθεκτικό σε παραθαλάσσιες περιοχές και παρουσιάζει έντονο μελισσοκομικό ενδιαφέρον.

Κλίβια (*Clivia miniata*-Amaryllidaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Νότια Αφρική. Είναι αειθαλές πολυετές φυτό. Διαθέτει σκουροπράσινα στιλπνά, λογχοειδή φύλλα, τα οποία φύονται ανά ζεύγη το ένα πάνω στο άλλο. Ανάμεσα τους υψώνεται ένα μακρύ εντυπωσιακό ανθικό στέλεχος με έναν μεγαλοπρεπή κόρυμβο από 10-20 πορτοκαλί και κόκκινα άνθη σε σχήμα τρομπέτας, που δίνουν ελκυστικούς καρπούς σαν κεράσια. Δεν έχει ούτε βολβούς, ούτε ριζώματα αλλά διαθέτει λεπτές χυμώδεις ρίζες που είναι κατάλληλα εφοδιασμένες για αποθήκευση νερού.

Εικόνα 29.Ομάδα από *C.miniata* σε σκιερό παρτέρι δίπλα από πεζόδρομο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Αειθαλές πολυετές ανθοφόρο φυτό εσωτερικού χώρου.

Διαστάσεις: Το ύψος και το πλάτος των φυτών κυμαίνεται από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία της αρχίζει μετά το τρίτο έτος της ηλικίας της.

Χρώμα ανθέων: Ανάλογα με την ποικιλία φέρει άνθη με ελαφρύ αλλά πολύ γλυκό άρωμα σε χρώμα κόκκινο, πορτοκαλί ή κίτρινο.

Πλεονεκτήματα: Παρόλο που έχει εξαιρετική σπανιότητα και μεγάλη ελκυστικότητα είναι διαθέσιμη σε σπόρο μετά από προσπάθειες εκατό χρόνων και άνω. Η ανθοφορία της έχει μεγάλη διάρκεια.

Εικόνα 30. Οι χαρακτηριστικές αποχρώσεις της *C. miniata* 'Variegata' σε φυτοδοχείο.

Μειονεκτήματα: Είναι ευαίσθητη τόσο στο ηλιακό φως καθώς μπορεί να καεί εύκολα όσο και στις χαμηλές θερμοκρασίες. Συνήθως δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών και σπάνια προσβάλλεται από ψευδόκοκκο.

Προτιμήσεις: Ευδοκμεί σε ξηρή σκιά εξαιτίας των λιγοστών της απαιτήσεων σε φωτισμό, υγρασία και λίπανση. Προτιμά υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη ώστε να διατηρεί την υγρασία της κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Είναι ανθεκτική στην παρατεταμένη ξηρασία αλλά όχι στους ψυχρούς ανέμους. Απαιτεί τακτικό πότισμα κυρίως κατά τη διάρκεια των καλοκαιρινών μηνών.

Χρήσεις: Στην Ελλάδα χρησιμοποιείται πλέον ως φυτό εξωτερικού χώρου και σαν εσωτερικού σε ψυχρότερες περιοχές..

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται μόνο του σε φυτοδοχείο προκειμένου να έχει αρκετό χώρο για να αναπτυχθεί και να πυκνώσει. Για αυτό το λόγο είναι καλύτερα να παραμένει αμεταφύτευτο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Πολλαπλασιάζεται κυρίως με σπόρους οι οποίοι διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους καθώς και με διαίρεση στα τέλη του χειμώνα και τις αρχές της άνοιξης.

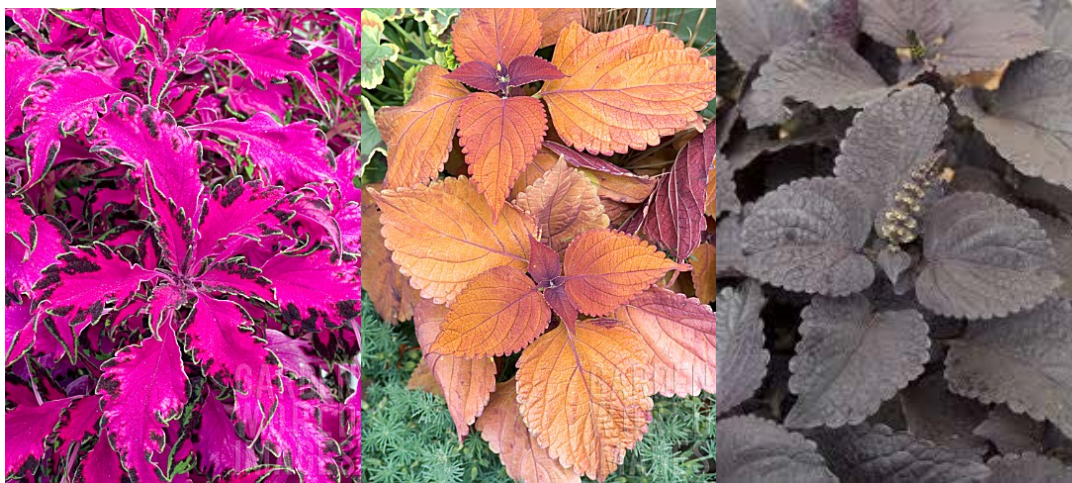
Εικόνα 31.Ένας πολύ όμορφος συνδυασμός C.miniata με Άστερ .

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Φέρει ριζώματα εξαιρετικά τοξικά αλλά χρησιμοποιούνται για ιατρικούς σκοπούς.
- ❖ Οι αυξανόμενες απαιτήσεις για παραδοσιακή ιατρική έχουν θέσει την κλίβια σε κίνδυνο εξαιτίας της υπερ-συλλογής.

Κολεός, ωραίο φύλλο (*Coleus blumei* –Lamiaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Ινδονησία. Είναι βραχύβιο πολυετές φυτό, το οποίο αναπτύσσεται σε θαμνώδη μορφή. Ξεχωρίζει για το ιδιαίτερα πολύχρωμο και πολυποίκιλο ανάγλυφο φύλλο του και όχι για το άνθος του. Τα φύλλα του είναι πολύ εντυπωσιακά και φέρουν μία μεγάλη γκάμα χρωμάτων, κίτρινο, πράσινο, κόκκινο, μοβ καθώς και πολλά σχέδια όπως ρίγες, νερά, περιγράμματα.

Εικόνα 32.Υβρίδια Κολεού ‘PINK CHAOS’ – ‘SEDONA’ – ‘BLACK PRINCE’
‘ALABAMA SUNSET’ – ‘PURPLE OAK’.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 30 έως 80cm ενώ το πλάτος του από 20 μέχρι και 50cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά από τα μέσα της άνοιξης μέχρι και τις αρχές του καλοκαιριού.

Χρώμα ανθέων: Είναι φυτό που χαρακτηρίζεται για το χρωματιστό φύλλωμα του. Φέρει ανάλογα με την ποικιλία λευκά ή μοβ μικρά άνθη.

Πλεονεκτήματα: Τα φύλλα του ποικίλλουν με τις εποχές καθώς έχουν άμεση συνάρτηση με το φως. Χαρακτηρίζεται για τη μεγάλη προσαρμοστικότητα και την ταχεία ανάπτυξη του.

Μειονεκτήματα: Μπορεί να προσβληθεί από μυκητολογικές ασθένειες με συνηθέστερο τον βοτρυτή εάν το φυτό εκτεθεί στο ψύχος και την υγρασία ενώ και ο αλευρώδης, ο ψευδόκοκκος και η κόκκινος τετράνυχος είναι εξίσου επιβλαβής. Η ομορφιά του αρχίζει να φθίνει μετά τον πρώτο χρόνο της ζωής του και τα φύλλα του γίνονται πολύ μικρά.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε πλούσια, υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά ημισκιερές θέσεις για να διατηρούνται έντονα τα χρώματα των φύλλων του. Απαιτεί τακτικό πότισμα με άφθονο μαλακό νερό και το χώμα πρέπει να διατηρείται υγρό μεταξύ των ποτισμάτων. Αναπτύσσεται καλύτερα σε απάνεμα μέρη.

Εικόνα 33. Μεγάλη καλλωπιστική αξία προσθέτουν τα πρωτότυπα κλαδέματα στα φυτά.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο για φυτοδοχείο, ζαρντινιέρες παραθύρων ή μπαλκονιού. Μπορεί να φυτευτεί και απευθείας στο έδαφος. Επίσης επειδή δεν έχει εδαφολογικές απαιτήσεις χρησιμοποιείται ευρύτατα ως συμπληρωματικό φυτό σε γωνίες και απρόσιτα σημεία λόγω της μεγάλης προσαρμοστικότητας του.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 30cm.

Εικόνα 34. Παρτέρι σε δημόσιο χώρο με ανάμεικτα χρώματα φύλλων κολεού.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο κολεός βρίσκεται συνήθως σε φυτοδοχεία στο τέλος της άνοιξης στην αγορά. Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται με μοσχεύματα το καλοκαίρι ή με σπόρους την άνοιξη.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Η ομορφιά του φυλλώματος της αναδεικνύεται αν φυτευτεί σε παρτέρια με φυτά για ημισκιά που ανθοφορούν τους καλοκαιρινούς μήνες.
- ❖ Τα άνθη του είναι προτιμότερο να απομακρύνονται όταν είναι ακόμη μπουμπούκια προκειμένου να ενισχυθεί το έντονο χρώμα των φύλλων του.
- ❖ Οι κορυφές του φυτού πρέπει να κλαδεύονται επιφανειακά για να διατηρείται συμπαγές το σχήμα του.

Κορεόψις (*Coreopsis sp.*)-Asteraceae

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τις δυτικές πολιτείες της Αμερικής. Είναι ένα ποώδες αλλά ημιανθεκτικό φυτό. Έχουν πολύκλαδο βλαστό και φέρουν άνθη μονήρη ή οργανωμένα σε επάκρια κεφάλια, με οδοντωτά πέταλα και διάφορους χρωματισμούς. Οι καρποί είναι αχαίνια, συνήθως πτερυγιοφόρα. Τα είδη που καλλιεργούνται, είναι νάνες, μέτριες και ψηλές ποικιλίες που φέρουν κίτρινα άνθη με καφετιές, πορφυρές ή κοκκινωπές κηλίδες, καθώς και ποικιλίες με ροζ, λευκά κόκκινα και δίχρωμα άνθη.

Εικόνα 35. *C. grandiflora* “Rising Sun” και *C. grandiflora* “Presto”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές ή ετήσιο.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών ανάλογα με την ποικιλία κυμαίνεται από 20cm έως 1m ενώ το πλάτος τους κυμαίνεται από 10cm έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά από την άνοιξη και μετά ανθισμένα. Η ανθοφορία αυτή διαρκεί, αν οι συνθήκες διατήρησης είναι σωστές, μέχρι και τα πρώτα κρύα.

Χρώμα ανθέων: Διαθέτει κίτρινα άνθη, τα οποία διακρίνονται σε μονά, ημίδιπλα ή και διπλά και έχουν διάφορες αποχρώσεις του κίτρινου, κόκκινου ή του καφέ ανάλογα με την ποικιλία.

Πλεονεκτήματα: Φυτό με διαρκή άνθιση και χαμηλή συντήρηση.

Μειονεκτήματα: Δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από γυμνοσάλιαγκες.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε υγρά, αργιλοασβεστώδη εδάφη με pH που κυμαίνεται από 5 έως 6.5 και με πολύ καλή στράγγιση. Αναπτύσσεται σε ηλιόλουστες θέσεις. Απαιτεί αυξημένης συχνότητας ποτίσματα ώστε το χώμα να παραμένει υγρό ανάμεσα στα ποτίσματα.

Χρήσεις: Οι ψηλές ποικιλίες χρησιμοποιούνται ωραία ως δρεπτά άνθη. Οι νάνες ποικιλίες από την άλλη σχηματίζουν ωραίες ανθισμένες μπορντούρες. Η κορεόψις είναι επίσης κατάλληλη για φύτευση σε φυτοδοχεία, ζαρντινιέρες, παρτέρια με πλούσιο χώμα και βραχώκηπους.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30 cm.

Εικόνα 36. *Coreopsis* “Cosmic Eye” μαζί με *Coreopsis* “Mercury Rising”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Οι ετήσιες πόες πολλαπλασιάζονται αποκλειστικά με σπόρους ή μοσχεύματα κορυφής ενώ οι πολυετείς αναπαράγονται τόσο με σπόρους όσο και με διαχωρισμό της τούφας.

Εικόνα 37. *C. rosea* “American Dream” και δεξιά *C. rosea* 'Sweet Dreams'

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Για να είναι εντυπωσιακό το αποτέλεσμα στους κήπους θα πρέπει να φυτεύονται κατά μεγάλες αμιγείς ομάδες και σε συνδυασμό με άλλα σπερματόφυτα.
- ❖ Για την άριστη ανάπτυξη της είναι σημαντικό οι ρίζες της να έχουν αρκετό χώρο. Η φύτευση της σε φυτοδοχείο προϋποθέτει και την διάθεση μεγάλου μεγέθους φυτοδοχείου.
- ❖ Για επιμήκυνση της ανθοφορίας πρέπει να γίνεται αφαίρεση των υπερώριμων ανθέων.

Κουφέα (*Cuphea hyssopifolia*- Lythraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από το Μεξικό και από τη Γουατεμάλα. Είναι χαμηλός, αειθαλής θάμνος με σφαιρικό συμπαγές σχήμα. Φέρει φρυγανώδη στελέχη με λεπτά, μικρά και έντονα βαθυπράσινα φύλλα καθώς και πλούσιες μικρές βοτρυόμορφες ταξιανθίες σε ροζ, φούξια, λευκό ή λιλά αποχρώσεις.

Εικόνα 38. *Couprhea hyssopifolia* “Purple” , φυτεμένη στο έδαφος..

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές θαμνώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 10-50 cm ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 50cm έως 1m.

Περίοδος άνθησης: Εμφανίζει παρατεταμένη ανθοφορία σχεδόν όλο το χρόνο αλλά με υψηλότερη ένταση από τα μέσα της άνοιξης μέχρι τα πρώτα κρύα.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη μπορεί να είναι ροζ, μωβ, λευκά ή φούξια αναλόγως με την ποικιλία.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής ανθοφορία καθόλη τη διάρκεια του έτους .

Μειονεκτήματα: Είναι ευαίσθητο στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Προτιμήσεις: Φυτό που προτιμά ημισκιερές ή ηλιόλουστες θέσεις, οι οποίες φέρουν κάποια προστασία. Ευδοκιμεί σε γόνιμα, υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη με ήπιο κλίμα. Απαιτεί τακτικό πότισμα και δεν πρέπει να ξεραίνεται το χώμα μεταξύ των ποτισμάτων.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο για φυτεύσεις βραχόκηπων και δημιουργία ανθισμένων νησίδων ενώ θεωρείται ιδανική λύση για χαμηλή μπορντούρα και εδαφοκάλυψη, παρτέρια, φυτοδοχεία, κρεμαστά καλάθια και ζαρντινιέρες.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 25-30 cm.

Εικόνα 39. Η κουφέα περιβάλλει το ανασηκωμένο πιθάρι μέσα στο βραχόκηπο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με ημιξυλώδη μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

Εικόνα 40. *C. hyssopifolia* “White” φυτεμένη σε υπερυψωμένο παρτέρι.

Εικόνα 41. Όμορφο πιθάρι με κουφέα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Τα άνθη του είναι ελκυστικά για τα κολίβρια και τις πεταλούδες.
- ❖ Το φύλλωμα του διατηρεί πιο έντονα τα χρώματα του όταν φυτεύεται σε ημισκιερή θέση.

Ντιάτσια (*Diascia elegans* - Scrophulariaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη νότια Αφρική. Είναι φυτό καλλωπιστικό μονοετές ή πολυετές. Φέρει μικρά, ωοειδή, σκουροπράσινα φύλλα. Στο φύλλωμα της αναπτύσσονται συμπλέγματα από κωδωνοειδή άνθη με πέντε ροζ τριγωνικούς λοβούς και δύο επιμήκεις κοίλες ακίδες, οι οποίες εκτείνονται πίσω.

Εικόνα 42. Όμορφα χαμηλά φυτοδοχεία με Ντιάτισιες.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές, αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 30-45cm ανάλογα με την ποικιλία ενώ η εξάπλωση του φτάνει έως τα 50cm.

Περίοδος άνθησης: Τα φυτά διατίθενται στην αγορά ανθισμένα από την άνοιξη και μετά. Η άνθιση αυτή κρατά μέχρι τα μέσα του φθινοπώρου και είναι πιο έντονη κατά την διάρκεια της καλοκαιρινής περιόδου.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη διακρίνονται συνήθως σε αποχρώσεις του ροζ αναλόγως με την ποικιλία καθώς επίσης και σε πορτοκαλί και λευκό.

Πλεονεκτήματα: Φυτό ανθεκτικό που χαρακτηρίζεται από μακρά περίοδο ανθοφορίας.

Μειονεκτήματα: Δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από σαλιγκάρι και γυμνοσάλιαγκες.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε πλούσια εδάφη με pH 6.0-6.5 με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά ηλιόλουστες και ημισκιερές θέσεις. Απαιτεί τακτικό πότισμα με άφθονο νερό και το χώμα πρέπει να διατηρείται υγρό μεταξύ των ποτισμάτων.

Εικόνα 43. *D.elegans* “*Divara White*” σε κρεμαστό καλάθι και διακοσμητικό κάθισμα καρέκλας με *D.elegans* “*Divara Orange*”.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των χαμηλών φυτοδοχείων (Εικόνα 42), σε κρεμαστά καλάθια (Εικόνα 43), ζαρντινιέρες παραθύρων ή μπαλκονιού. Είναι ιδανικό φυτό για τελειώματα και βραχύκηπους ενώ αξίζει να δοκιμαστεί και ως συμπληρωματικό φυτό σε γωνίες.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με σπόρους αλλά στην αγορά διατίθενται από τους παραγωγικούς οίκους με μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Για επιμήκυνση της ανθοφορίας πρέπει να γίνεται αφαίρεση των υπερώριμων ανθέων.
- ❖ Οι δύο επιμήκεις κοίλες ακίδες που βρίσκονται πίσω από το άνθος περιέχουν νέκταρ που συλλέγεται από διάφορα είδη μελισσών.

Δωδεκάθεον (*Dodecatheon meadia*-Primulaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Βόρεια Αμερική. Είναι φυτό πολυετές ποώδες που φέρει έναν βασικό ρόδακα φύλλων, από τον οποίο προκύπτει ένα ή περισσότερα όρθια ή κυρτά στελέχη. Τα στελέχη σχηματίζουν ταξιανθίες που μοιάζουν σαν διάττοντα αστέρια. Τα άνθη του αποτελούνται από πέντε μοβ ή λευκά συμφυή και κυρτά πέταλα, τα οποία συγκλίνουν προς τα κάτω και σχηματίζουν ένα σωλήνα με λευκές και καφέ αποχρώσεις .

Εικόνα 44. *D.meadia* “Animo”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες

Διαστάσεις: Τόσο το ύψος του φυτού όσο και το πλάτος του κυμαίνεται από 10 έως 50 cm.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία του ξεκινά από τα τέλη της άνοιξης και διαρκεί για ένα μήνα.

Χρώμα ανθέων: Ανάλογα με την ποικιλία το φυτό φέρει λευκά, ροζ ή μοβ άνθη.

Πλεονεκτήματα: Το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Έχει μικρής διάρκειας ανθοφορία. Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από σαλιγκάρια και γυμνοσάλιαγκες.

Εικόνα 45. *Dodecatheon meadia* 'Albiflorum'

Προτιμήσεις: Πλούσια και χουμώδη εδάφη με pH από 4,5 έως 7,5, υγρά και με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις και μέτριας συχνότητας πότισμα.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο ως δρεπτό άνθος ενώ η συνηθέστερη χρήση που έχει επικρατήσει είναι κυρίως αυτή των φυτοδοχείων. Είναι ιδανικό φυτό για βραχύκηπους και παρτέρια.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις των 20-30cm.

Εικόνα 45. Άνθη του *D. meadia* “Alba”.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Βρίσκεται συνήθως στο τέλος της άνοιξης σε φυτοδοχεία ανθισμένο στην αγορά. Πολλαπλασιάζεται με σπόρους αλλά η πλειονότητα των φυτών διατίθενται από τους παραγωγικούς οίκους με μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Δεν χρειάζεται κλάδεμα.
- ❖ Για πιο εντυπωσιακά αποτελέσματα η φύτευση του πρέπει να γίνεται σε αμιγείς ομάδες των 3-10 φυτών.

Ερώδιο (*Erodium variable* - Geraniaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Ευρώπη. Είναι χαμηλού ύψους φυτό που έχει οβάλ, ελαφρώς λοβωτά φύλλα, χρώματος σκουροπράσινου-γκρι. Τα άνθη του είναι μικρά και αποτελούνται από πέντε πέταλα. Τα πέταλα μπορεί να είναι ροζ, μωβ ή και λευκό χρώμα με πιο σκούρες φλέβες κατά μήκος των νευρώσεων.

Εικόνα 46 *Erodium x variable* “Roseum”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές ή ημιξυλώδες αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 8 έως 12cm ενώ το πλάτος κυμαίνεται από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται ανθισμένο στην αγορά από τα τέλη Μαΐου και μετά. Η ανθοφορία αυτή διαρκεί μέχρι τις αρχές του φθινοπώρου εάν οι συνθήκες διατήρησης είναι σωστές.

Χρώμα ανθέων: Ανάλογα με την ποικιλία φέρει ροζ, φούξια, λευκά ή μοβ άνθη, μονά αλλά και διπλά (Εικόνα 47).

Πλεονεκτήματα: Δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών.

Μειονεκτήματα: Απαιτεί τακτικά ποτίσματα και υψηλή συντήρηση.

Προτιμήσεις: Ευδοκιμεί σε υγρά, αργιλοασβεστώδη εδάφη με πολύ καλή στράγγιση με pH από 6,1 έως 7,8. Αναπτύσσεται σε ηλιόλουστες θέσεις. Απαιτεί αυξημένης συχνότητας ποτίσματα ώστε το χώμα να παραμένει υγρό ανάμεσα στα ποτίσματα.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο για φυτεύσεις σε οποιαδήποτε σημείο του κήπου και ειδικότερα για βραχόκηπους και δημιουργία ανθισμένων νησίδων. Θεωρείται ιδανική λύση για χαμηλή μπορντούρα και εδαφοκάλυψη, παρτέρια και φυτοδοχεία.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30 cm.

Εικόνα 47. *Erodium* × *variable* 'Flore Pleno' .με διπλά άνθη

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών του πολλαπλασιάζεται με μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Για να είναι πιο εντυπωσιακό το αποτέλεσμα πρέπει να φυτεύεται μαζί με άλλα χαμηλά φυτά.

Ευόρμπια (*Euphorbia x hybrida* - Euphorbiaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Είναι ένα μεσαίου ύψους θαμνοειδές φυτό το οποίο έχει μία ευρεία και ασαφής καταγωγή, η οποία ξεκινά από τις νότιες ΗΠΑ, το Μεξικό, την κεντρική Αμερική και την Καραϊβική και εκτείνεται κάτω από τη Νότια Αμερική, στην Αργεντινή και τη Χιλή. Τα φύλλα του είναι ωοειδή και διατηρούν το έντονο πράσινο χρώμα καθόλη τη διάρκεια της ανθοφορίας του. Τα άνθη είναι μικρά, λευκά και αέρινα και φύονται στην άκρη των μίσχων.

Εικόνα 48. Λεπτομέρεια της *Euphorbia x hybrida* “Silver Fog”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες ετήσιο αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 20 έως 30cm ενώ το πλάτος από 50 έως 60cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται ανθισμένο στην αγορά από τα μέσα της άνοιξης μέχρι και το φθινόπωρο.

Χρώμα ανθέων: Φέρει άνθη σε χρώμα λευκό ή ροζ.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής άνθιση, ταχεία ανάπτυξη και ανθεκτικότητα σε υψηλές θερμοκρασίες.

Μειονεκτήματα: Η ομορφιά του αρχίζει να φθίνει μετά τον πρώτο χρόνο της ζωής του, οπότε χρειάζεται αντικατάσταση.

Προτιμήσεις: Αναπτύσσεται σε ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις και σε εδάφη με μεσαία επίπεδα υγρασίας και pH από 5,1 έως 7,8 αλλά με πολύ καλή στράγγιση. Απαιτεί μέτριας συχνότητας πότισμα και δεν ευδοκimeί σε μέρη με λιμνάζοντα νερά.

Χρήσεις: Είναι ιδανικό φυτό για φύτευση σε βραχώκηπους ή συνθέσεις, σε παρτέρια και μπορντούρες καθώς χαρακτηρίζεται από μία εξαιρετικά λεπτή και απαλή υφή. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί και ως δρεπτό άνθος αλλά και σε φυτοδοχεία, κρεμαστά καλάθια και ζαρντινιέρες. Είναι πολύ ιδιαίτερο φυτό καθώς στο ήλιο αναπτύσσεται σαν ένας μικρός συμπαγής θάμνος με φωτεινά πράσινα φύλλα ενώ στη σκιά ως εδαφοκαλυπτικό φυτό με γκριζοπράσινα φύλλα.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 25-30cm.

Εικόνα 49.Ομορφα κρεμαστά καλάθια με *Euphorbia x hybrida* “Silver Fog”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται κυρίως με μοσχεύματα, τα οποία είναι διαθέσιμα στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Είναι ιδανικό για φύτευση σε αστικό περιβάλλον καθώς είναι ιδιαίτερα ανθεκτικό στην αστική ρύπανση.

Ευρίοπς (*Euryops pectinatus*-Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη νότια Αφρική. Είναι φυτό μέσου ύψους, το γένος του οποίου περιλαμβάνει αφενός ετήσιες και πολυετείς πόες και αφετέρου αειθαλείς θάμνους. Φέρει πολλά λοβωτά γκριζοπράσινα φύλλα και μία σειρά από κίτρινα άμισχα άνθη σε αστεροειδές σχήμα, που μοιάζουν με μαργαρίτες.

Εικόνα 50. Εντυπωσιακή ανθοφορία του *E. Pectinatus*. Εδώ το φυτό σε πλήρη ανάπτυξη.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Αειθαλής θάμνος.

Διαστάσεις: Τόσο το ύψος όσο και το πλάτος του φυτού κυμαίνεται από 50cm έως 1m.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από την άνοιξη και μετά. Η άνθιση αυτή διαρκεί, αρκεί ο χειμώνας να είναι ήπιος.

Χρώμα ανθέων: Το χρώμα των ανθέων είναι λαμπερό κίτρινο.

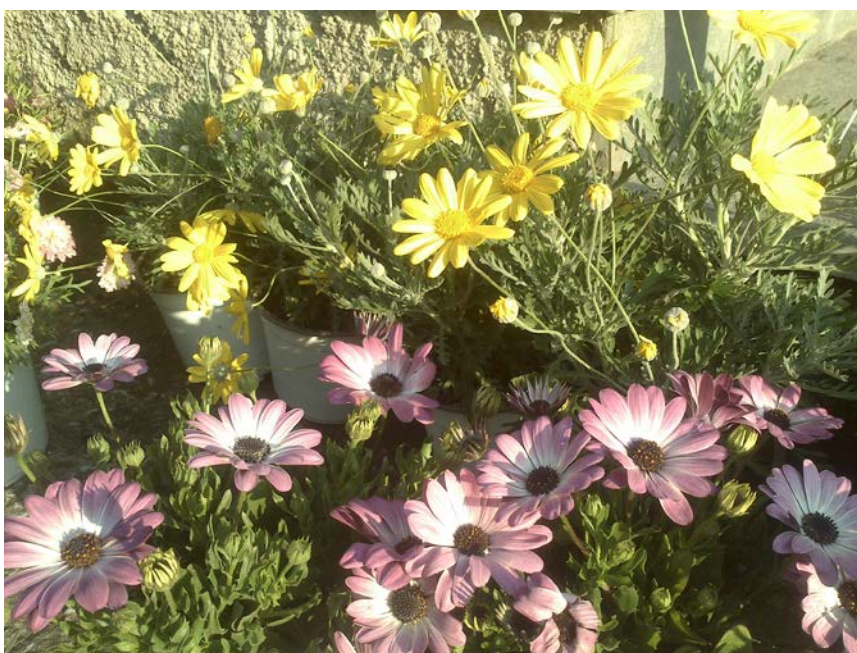
Πλεονεκτήματα: Είναι ανθεκτικό φυτό, με έντονη ανάπτυξη και με ανθοφορία που διαρκεί σχεδόν όλο το χρόνο.

Μειονεκτήματα: Συνήθως δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από αφίδες και βαμβακάδα.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε αμμώδη και μέτρια υγρά, αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη με pH που κυμαίνεται από 6 έως 7,5. Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις φύτευσης

Χρήσεις: Αποτελεί ιδανικό φυτό για φυτοδοχεία, παρτέρια και βραχόκηπους ενώ αξίζει να δοκιμαστεί και ως εδαφοκαλυπτικό και συμπληρωματικό σε γωνίες. Είναι επίσης κατάλληλο για δημιουργία ανθισμένων νησίδων και μπορντούρες.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

Εικόνα 51. Συνδυασμός *E. Pectinatus* οστεόσπερμιο “Cannington Roy”.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται τόσο με σπόρους όσο και με μοσχεύματα μαλακά στο τέλος της άνοιξης και ημιξυλώδη το καλοκαίρι. Ωστόσο η πλειονότητα των φυτών διατίθεται στην αγορά με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Για πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα η φύτευση του πρέπει να γίνεται σε αμιγείς ομάδες.
- ❖ Πρέπει να γίνεται αφαίρεση των υπερώριμων ανθέων και κλάδεμα για να επιτυγχάνεται όχι μόνο η ενίσχυση της ανάπτυξης του φυτού αλλά και η διατήρηση του συμπαγούς σχήματος του.

Λυσίανθος (*Eustoma grandiflorum*-Gentianaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Κεντρική Αμερική. Τα φύλλα του είναι ωοειδή προς επιμήκη και φέρουν ένα χρώμα μπλε-πράσινο. Τα άνθη του είναι πλατιά και κωδωνόσχημα και μοιάζουν με αυτά του τριαντάφυλλου.

Εικόνα 52. *E. grandiflorum* x *exaltata* “Sapphire Blue Chip”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 60 έως 90cm και υπάρχουν και ποικιλίες νάνες που δεν ξεπερνούν τα 25 με 30cm. Το πλάτος του από την άλλη κυμαίνεται από 30 έως 60cm.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία του διαρκεί όλο το χρόνο με ιδιαίτερη κορύφωση από τα μέσα του καλοκαιριού έως και την αρχή του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Υπάρχουν πολλές ποικιλίες με μία μεγάλη γκάμα χρωμάτων όπως λευκό, ροζ, βιολετί και σκούρο μπλε καθώς και διχρωμίες αυτών.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής άνθιση και το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Δεν παρουσιάζει ιδιαίτερα προβλήματα ασθενειών αλλά σπάνια μπορεί να προσβληθεί από θρίπες. Από τις μυκητολογικές ασθένειες συνηθέστερη είναι η φυτόφθορα.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε αμμώδη και υγρά εδάφη αλλά με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά θέσεις φωτεινές, χωρίς μεγάλη ηλιακή έκθεση και με σταθερή ζέστη. Δεν ανέχεται θερμοκρασίες μικρότερες του 1°C και χρειάζεται τακτικό πότισμα ιδίως κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Χρήσεις: Οι ψηλές ποικιλίες χρησιμοποιούνται ωραία κυρίως ως δρεπτά άνθη. Οι νάνες ποικιλίες από την άλλη σχηματίζουν ωραίες ανθισμένες μπορντούρες και είναι κατάλληλες για φύτευση σε φυτοδοχεία, ζαρντινιέρες και παρτέρια. Επίσης ο λυσίανθος είναι ιδανικό φυτό εσωτερικού χώρου.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 25-30cm.

Εικόνα 53. *E . grandiflorum x exaltata* “Sapphire Pink” σε φυτοδοχείο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

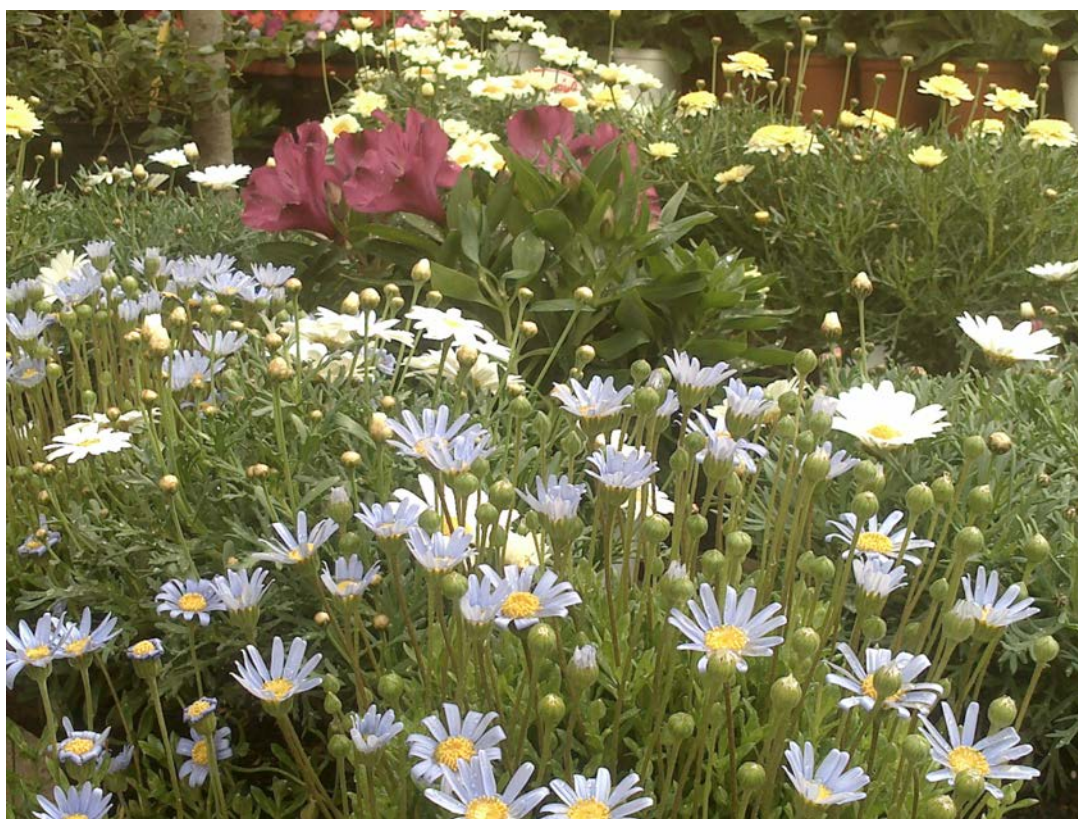
Επειδή ο πολλαπλασιασμός με σπόρους είναι δύσκολος η πλειονότητα των φυτών διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους με μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Είναι από τα πιο σημαντικά άνθη του ανθοπωλείου καθώς ως δρεπτά μπορούν να διατηρηθούν για 7 με 8 ημέρες.
- ❖ Τα άνθη του είναι ερμαφρόδιτα και είναι αυτογονιμοποιούμενο φυτό.

Φελίτσια (*Felicia amelloides*-Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Νότια Αφρική. Είναι πολυετής αειθαλής πόα με ημιξυλώδεις βλαστούς και επιμήκη ωοειδή φύλλα, ελαφρά σαρκώδη και σκουροπράσινα. Δημιουργεί μικρά άνθη σαν της μαργαρίτας με χρώμα ανοιχτό λιλά ή μπλε και στο κέντρο η κεφαλή της είναι κίτρινου χρώματος.

Εικόνα 54. *F.amelloides* “Blue Daisy” σε παρτέρι με κόκκινη αλστρομέρια και κίτρινα αργυράνθεμα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται ανάλογα με την ποικιλία από 35 έως 70 cm ενώ το πλάτος του φτάνει έως τα 50cm.

Περίοδος άνθησης: Ανθίζει από τα τέλη της άνοιξης μέχρι τα μέσα του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Ανάλογα με την ποικιλία το φυτό φέρει άνθη χρώματος μπλε, ιώδους ή λευκού.

Πλεονεκτήματα: Είναι ταχέως αναπτυσσόμενο και με μακράς διάρκειας ζωή φυτό. Δεδομένου ότι το μπλε είναι ένα δύσκολο χρώμα για να μπει σε ένα κήπο, αυτό είναι σίγουρα ένα φυτό που θα επιστήσει την προσοχή.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών. Από τα μέσα του καλοκαιριού όμως και μετά χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή καθώς εξαιτίας της πολλής ζέστης μπορεί να προσβληθεί από τετράνυχο.

Προτιμήσεις: Ευδοκimei εξίσου σε ανοιχτό ή κλειστό χώρο και προτιμά ηλιόλουστες θέσεις φύτευσης. Χωρίς το φυσικό φως τα άνθη του φυτού δεν θα ανοίξουν. Δεν έχει ιδιαίτερες απαιτήσεις όσον αφορά τα εδάφη αρκεί να είναι γόνιμα με pH από 5.1 έως 6.5 και καλά στραγγιζόμενα. Απαιτεί μικρής συχνότητας ποτίσματα και είναι φυτό ανθεκτικό στην ξηρασία και τους ανέμους.

Εικόνα 55. Πλούσια ανθοφορία και ανάπτυξη της *F.amelloides*.

Χρήσεις: Χρησιμοποιείται στην φύτευση βραχύκηπων, παρτεριών, ανθισμένων νησίδων και είναι άριστο φυτό για χαμηλές μπορντούρες, γλάστρες και ζαρντινιέρες. Είναι κατάλληλο για γραμμικές ή μεμονωμένες φυτεύσεις, ανθώνες και συστάδες μέσα σε χλοοτάπητες.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται τόσο με σπόρους όσο και με μοσχεύματα μαλακά στο τέλος της άνοιξης και ημιξυλώδη το καλοκαίρι. Ωστόσο η πλειονότητα των φυτών διατίθεται στην αγορά με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

Εικόνα 56. Έτσι συστρέφονται τα φύλλα κατά τις νυχτερινές ώρες και τις ημέρες δίχως ηλιοφάνεια.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Μετά το τέλος της ανθοφορίας πρέπει να απομακρύνονται τα υπερώριμα άνθη και να εφαρμόζεται συστηματικά υδατοδιαλυτό λίπασμα για να ενισχυθεί η ανάπτυξη του.
- ❖ Ο σπόρος χρειάζεται φυσικό φως για να βλαστήσει. Γι' αυτό είναι προτιμότερο να διασκορπιστεί στην επιφάνεια του χώματος κατά την διάρκεια της φύτευσης του.

Γκαϊλάρδια (*Gaillardia grandiflora*-Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη βόρεια και Νότια Αμερική. Τα φύλλα του φυτού είναι μικρά και σκούρα πράσινα και είναι τοποθετημένα αντίθετα πάνω στους βλαστούς. Τα άνθη του μοιάζουν με αυτά της μαργαρίτας. Είναι μονόχρωμα ή δίχρωμα, μονά ή διπλά. Σε περίπτωση διχρωμίας τα χρώματα μπορεί να σχηματίζουν ακτίνες σε πιο σκούρες αποχρώσεις στη βάση και σκούρους δίσκους στο κέντρο.

Εικόνα 57. *G. grandiflora* “Gallo Red” σε φυτοδοχείο .

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 10 έως 40cm ενώ το πλάτος του από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Το φυτό διατίθεται στην αγορά από τα τέλη της άνοιξης και μετά ανθισμένο μέχρι και το φθινόπωρο.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη ανάλογα με την ποικιλία έχουν θερμά χρώματα όπως κίτρινο, κόκκινο και πορτοκαλί.

Πλεονεκτήματα: Είναι φυτό που χρειάζεται λίγη συντήρηση και είναι ανθεκτικό στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί σπάνια να προσβληθεί από περονόσπορο και ωίδιο.

Εικόνα 58. Αριστερά *Gaillardia × grandiflora* 'Fanfare'. - Δεξιά: *Gaillardia × grandiflora* 'Arizona Sun'.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε υγρά και οργανικά πλούσια εδάφη, με pH από 6,1 έως 7,8 με πολύ καλή στράγγιση. Μπορεί όμως να αναπτυχθεί και σε κάποια ξηρά. Προτιμά τις ηλιόλουστες θέσεις. Χρειάζεται μερικής συχνότητας ποτίσματος, αρκεί το χώμα να μη στεγνώνει μεταξύ των ποτισμάτων.

Χρήσεις: Είναι ιδανικό για να καλύψει μία μεγάλη έκταση με όμορφα και πολύχρωμα άνθη. Χρησιμοποιείται στην φύτευση βραχύκηπων, παρτεριών, ανθισμένων νησίδων και είναι άριστο φυτό για πέργκολες και φυτοδοχεία.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Πολλαπλασιάζεται με σπόρους αλλά η πλειονότητα των φυτών διατίθενται από τους παραγωγικούς οίκους με μοσχεύματα κατά τη διάρκεια της άνοιξης.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Πρέπει να γίνεται αφαίρεση των υπερώριμων ανθέων και κλάδεμα για να επιτυγχάνεται η ενίσχυση της ανάπτυξης του φυτού.
- ❖ Διάφορα πουλιά αλλά και πεταλούδες έλκονται από την γκαϊλάρδια.

Γκάουρα (*Gaura lindheimeri*- Onagraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Βόρεια Αμερική και ειδικότερα από την Αριζόνα. Είναι πολυετής πόα με όρθιο σχήμα. Έχει λογχοειδές απαλό πράσινο φύλλωμα που χαμηλά κοκκινίζει. Τα άνθη της είναι πολύ μικρά και αστεροειδή, μοιάζουν με μικρές πεταλιδιτσές και φέρουν χρώματα από λευκό μέχρι έντονο φούξια.

Εικόνα 59. *G .lindheimeri* “Gambit Rose”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 40cm έως 1,5m ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 30cm έως 1m ανάλογα με την ποικιλία.

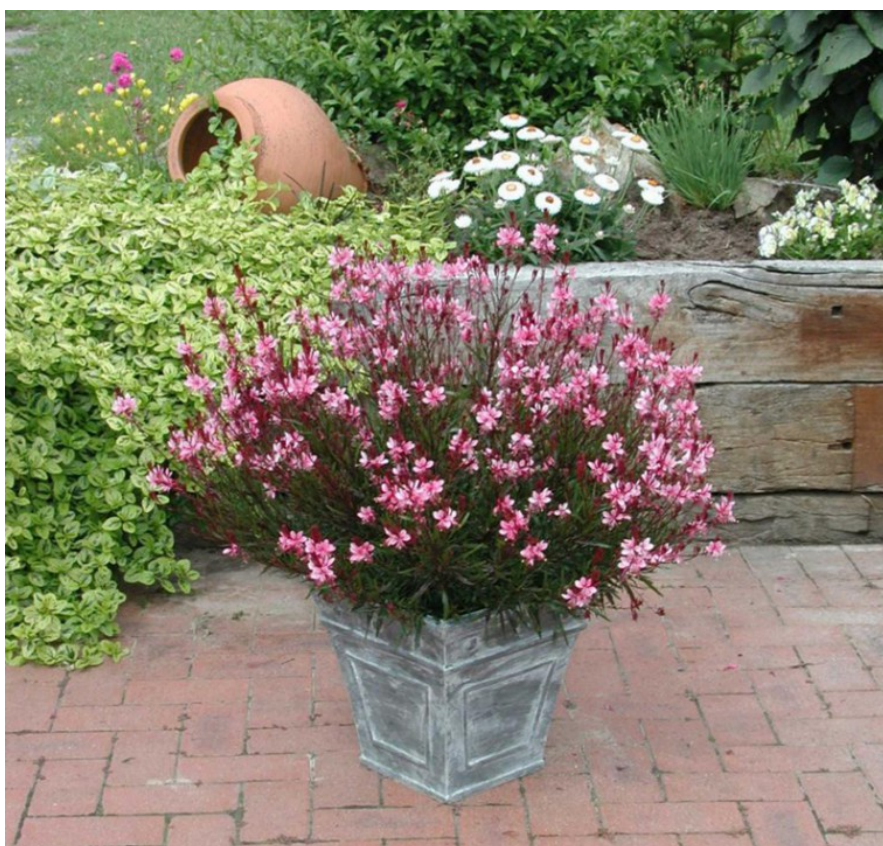
Περίοδος άνθησης: Το φυτό διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από το τέλος της άνοιξης μέχρι και τα τέλη του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του μπορεί να είναι μονόχρωμα ή δίχρωμα. Σε περίπτωση δίχρωμίας τα άνθη είναι λευκορόδινα ή ροδοκόκκινα ενώ τα μονόχρωμα μπορεί να είναι λευκό, ροζ, έντονο φούξια.

Πλεονεκτήματα: Ανθεκτικό στην παρατεταμένη ξηρασία. Πλούσια και διαρκής ανθοφορία .Φυτό για πολλές εφαρμογές.

Μειονεκτήματα: Γενικά είναι απαλλαγμένο από ασθένειες αλλά μπορεί να προσβληθεί από αφίδες.

Προτιμήσεις: Είναι φυτό χωρίς ιδιαίτερες εδαφολογικές προτιμήσεις. Αναπτύσσεται ακόμη και σε ξηρά ή μέτρια υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά τις απάνεμες ηλιόλουστες θέσεις και τα αμμώδη εδάφη με Ph από 8 έως 10. Απαιτεί μέτριας συχνότητας ποτίσματα, στα οποία πρέπει να αποφεύγεται το βρέξιμο των φύλλων για να μην δημιουργούνται συνθήκες ανάπτυξης μυκητολογικών ασθενειών.

Εικόνα 60. *Gaura lindheimeri* "Passionate Pink" σε φυτοδοχείο.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο για γραμμικές ή μεμονωμένες φυτεύσεις σε παρτέρια, βραχόκηπους και συστάδες μέσα σε χλοοτάπητες. Η φύτευση του προσδίδει μία αίσθηση κίνησης μέσα στον κήπο ενώ μπορεί να χρησιμοποιηθεί άριστα και για τη δημιουργία νησίδων. Επίσης είναι ιδανικό για φυτοδοχεία και ως δρεπτό άνθος .

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 50 cm.

Εικόνα 61. Λευκή Γκάουρα φυτεμένη σε παρτέρι.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται τόσο με σπόρους όσο και με μοσχεύματα μαλακά στο τέλος της άνοιξης και ημιξυλώδη το καλοκαίρι. Ωστόσο η πλειονότητα των φυτών διατίθεται στην αγορά με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Είναι το καταλληλότερο φυτό για παραθαλάσσιες-ξηρές και ηλιόλουστες τοποθεσίες καθώς καταφέρνει να δώσει πολύ χρώμα σε σημεία που φυτρώνουν μόνο αδιάφορα φυτά.
- ❖ Για πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα είναι καλύτερα να φυτεύονται σε αμιγείς ομάδες των 5 έως 10 φυτών.

Γωλθέρια (*Gaultheria procumbens*-Ericaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Βόρεια Αμερική. Είναι χαμηλού ύψους θάμνος με έρπουσα ανάπτυξη. Έχει φύλλα αειθαλή και οδοντωτά, τα οποία συγκεντρώνονται στην άκρη σκληρών βλαστών και κατά τους χειμερινούς μήνες αλλάζουν χρώμα και παίρνουν μια κοκκινωπή απόχρωση. Την άνοιξη και το καλοκαίρι φέρει αναρίθμητα μικρά και κατά κανόνα μοναχικά κωδωνοειδή ροζ και λευκά άνθη, τα οποία βρίσκονται στη βάση των φύλλων. Από τα άνθη αυτά το φθινόπωρο θα προκύψουν οι κόκκινοι, σαρκώδεις και στρογγυλοί καρποί του.

Εικόνα 62. *G. procumbens* σε παρτέρι μαζί με νάνο Πεύκο Mugo.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Θαμνώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 10 έως 50cm ενώ το πλάτος του από 50cm έως 1m.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία του ξεκινά από την άνοιξη και διαρκεί μέχρι και τα τέλη του καλοκαιριού.

Χρώμα ανθέων: Φέρει άνθη σε αποχρώσεις του λευκού και του ροζ.

Πλεονεκτήματα: Ευδοκίμει σε σκιερές ή ημισκιερές θέσεις και είναι ανθεκτική στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Μειονεκτήματα: Παρόλο που δεν εμφανίζει προβλήματα ασθενειών μπορεί να προσβληθεί από αφίδες.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε ξηρά ή μέτρια αλλά υγρά εδάφη με pH από 5,6 έως 7,5 και με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά τις σκιερές ή ημισκιερές θέσεις και αναπτύσσεται καλά κάτω από τη σκιά φυλλοβόλων δέντρων ή θάμνων. Δεν αντέχει το ασβεστούχο έδαφος και νερό και αντιδρά με αλλαγή των χρωμάτων της προς το κίτρινο. Απαιτεί μεγάλης συχνότητας ποτίσματα κατά την καλοκαιρινή περίοδο ενώ το χειμώνα πρέπει απλά οι ρίζες του να παραμένουν ελαφρώς υγρές.

Χρήσεις: Αποτελεί εξαιρετικό εδαφοκαλυπτικό φυτό για σκιερές περιοχές αλλά είναι κατάλληλο και για φύτευση σε βραχώκηπους και ανθώνες. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί είτε σε φυτοδοχεία είτε συμπληρωματικά σε παρτέρια και συστάδες με φυτά όπως αζαλέες, ροδόδενδρα, δάφνες.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

Εικόνα 63. Γωλθέρια σε γλαστράκι φυτωρίου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται τόσο με σπόρους το φθινόπωρο όσο και με ημιξυλώδη μοσχεύματα το καλοκαίρι. Επειδή έχει πλούσιο ριζικό σύστημα ενδείκνυται και η διαίρεση. Ωστόσο η πλειονότητα των φυτών διατίθεται στην αγορά με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Από την απόσταξη των φύλλων του φυτού προκύπτει ένα αιθέριο έλαιο, το οποίο χρησιμοποιείται είτε ως αρωματική ύλη τροφίμων είτε στην ιατρική ως αναλγητικό και αντιβακτηριακό ή στην αρωματοποιία και τις οδοντόκρεμες.
- ❖ Οι καρποί του είναι εδώδιμοι, με γεύση μέντας. Τα φύλλα του επίσης χρησιμοποιούνται ως αφέψημα μέσω μιας κανονικής διεργασίας αποξήρανσης και έγχυσης.

Ηλιοτρόπιο (*Heliotropium arborescens*-Boraginaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από το Περού. Είναι ένα θαμνώδες πολυετές φυτό, το οποίο καλλιεργείται ως καλλωπιστικό για τα πεντάλοβα αρωματικά του άνθη. Τα φύλλα του είναι τραχιά, λογχοειδή σκουροπράσινου χρώματος. Τα άνθη του είναι λεπτά και μικροσκοπικά σε πυκνές συστάδες. Έχουν έντονο άρωμα βανίλιας και βαθύ μοβ-μπλε χρώματος.

Εικόνα 64. *H. arborescens* “Nagano”, κατάλληλο για φυτεύσεις στο έδαφος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Θαμνώδες πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο.

Διαστάσεις: Το ύψος του μπορεί να φτάσει έως και τα 2m ενώ το πλάτος του μέχρι το 1m.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από τα μέσα του καλοκαιριού μέχρι και τις αρχές του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Φέρει μωβ, μπλε ή λευκού χρώματος άνθη.

Πλεονεκτήματα: Ιδιαίτερα αρωματικό καλλωπιστικό φυτό που διατηρεί τη συμπαγή μορφή του.

Εικόνα 65. *H.arborescens* 'Scentropia Dark Blue' σε μεγάλο φυτοδοχείο.

Μειονεκτήματα: Συνήθως δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από αφίδες, τετράνυχος, ψευδόκοκκος και αλευρώδη όταν καλλιεργηθεί ως φυτό εσωτερικού χώρου.

Προτιμήσεις: Ευδοκیمی σε υγρά και οργανικά πλούσια εδάφη με pH από 6,1 έως 7,8 και με πολύ καλή στράγγιση. Απαιτεί αυξημένης συχνότητας ποτίσματα κατά την διάρκεια της ανάπτυξης του, τα οποία σταδιακά θα μειώνονται. Προτιμά ηλιόλουστες και ημισκιερές θέσεις αλλά γενικά αποδίδει καλύτερα όταν σκιάζεται από τις καυτές ακτίνες του ήλιου κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Χρήσεις: Είναι ιδανικό φυτό για φυτοδοχεία, παρτέρια, ζαρντινιέρες παραθύρων, βραχύκηπους και ανθώνες. Καλλιεργείται και ως φυτό εσωτερικού χώρου ενώ αξίζει να δοκιμαστεί και σε άλλες χρήσεις, όπως τελειώματα και μπορντούρες.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 25-30 cm.

Εικόνα 66. *Heliotropium arborescens* 'White Lady'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται και με σπόρους και με μοσχεύματα. Στην αγορά ωστόσο τα φυτά διατίθενται με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Τα αρωματικά του άνθη χρησιμοποιούνται κατόπιν επεξεργασίας ως συστατικό στην αρωματοποιία ενώ ακέραιο το φυτό στην παρασκευή ομοιοπαθητικού φαρμάκου για τον πονόλαιμο και την μετατόπιση της μήτρας.
- ❖ Το άρωμα της βανίλιας που αναδύεται από το φυτό προσελκύει διάφορα έντομα όπως τα αλευρώδη. Για αυτό συνίσταται να γίνεται συχνός έλεγχος για την καταπολέμηση τους.

Ίβερις (*Iberis sempervirens*-Brassicaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη νότια Ευρώπη. Μπορεί να είναι μονοετής, πολυετής αειθαλής πόα ή υπο-θάμνος με πράσινα γραμμοειδή φύλλα και συμπλέγματα από λευκά, ροζ ή μωβ άνθη.

Εικόνα 67. *I. Sempervirens* “Snow Cushion”. Το ύψος του φυτού φτάνει τα 15 cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Τόσο το ύψος όσο και το πλάτος του φυτού κυμαίνεται από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Έχει έντονη και άφθονη ανθοφορία από νωρίς την άνοιξη μέχρι τις αρχές του καλοκαιριού.

Χρώμα ανθέων: Ανάλογα με την ποικιλία φέρει λευκά, ροζ ή μωβ άνθη.

Πλεονεκτήματα: Το φύλλωμα του παραμένει αειθαλές όλο το χρόνο και προσδίδει λίγη πρασινάδα στον χειμερινό κήπο. Ανθίζει νωρίς την άνοιξη.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από γυμνοσάλιαγκες, σαλιγκάρια και κάμπιες.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε όξινα ή αλκαλικά, μέτρια υγρά και γόνιμα εδάφη με pH από 5,6 έως 7,5 και με καλή στράγγιση. Είναι κατάλληλο φυτό για προβληματικές θέσεις καθώς μπορεί να αναπτυχθεί σε εδάφη χαμηλής γονιμότητας και υψηλής υγρασίας. Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις, οι οποίες συμβάλλουν στην αύξηση της ανθοφορίας του και απαιτεί μέτριας συχνότητας ποτίσματα.

Χρήσεις: Κατάλληλο για την κάλυψη του εδάφους και την δημιουργία μονοπατιών σε κήπους. Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή της φύτευσης σε βραχώκηπους και τοίχους είτε ως καταρράκτης είτε ως διακοσμητική πρασινάδα σε διάφορες ρωγμές. Επίσης είναι κατάλληλο για φυτοδοχεία, ζαρντινιέρες και παρτέρια και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μπορντούρα.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις 15-30 cm.

Εικόνα 68. Όμορφος διάδρομος με μπορντούρες από *I. Sempervirens* 'Alexander's White'.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός γίνεται είτε με διαίρεση είτε με σπόρους αλλά η πλειονότητα των ποικιλιών διατίθεται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους με ημιξυλώδη μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Πρέπει να γίνεται αφαίρεση των υπερώριμων ανθέων και κλάδεμα για να επιτυγχάνεται όχι μόνο η ενίσχυση της ανάπτυξης του φυτού αλλά και η διατήρηση του συμπαγούς σχήματος του.

Λορέντια (*Laurentia axillaris* - Campanulaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Αυστραλία. Είναι ποώδες φυτό μέσου ύψους που φέρει όρθια διακλαδισμένα στελέχη με αστεροειδή άνθη σε μπλε-μωβ χρώμα. Τα φύλλα του είναι απαλά, επιμήκη.

Εικόνα 69. *Laurentia axillaris* “Himmelblau”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται ως ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 50 cm έως 1m ενώ το πλάτος του από 75cm έως 1m.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από τις αρχές του καλοκαιριού και διατηρεί την ανθοφορία του μέχρι τα πρώτα κρύα.

Χρώμα ανθέων: Υπάρχουν πολλές ποικιλίες με άνθη σε διάφορες αποχρώσεις του μπλε, ροζ ή λευκού.

Πλεονεκτήματα: Δεν χρειάζεται υψηλή συντήρηση και διατηρεί τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά σπάνια μπορεί να προσβληθεί από αφίδες και ψευδόκοκκο.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε μέτρια υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη με pH από 6,1 έως 7,8. Αναπτύσσεται τόσο σε εσωτερικό όσο και σε εξωτερικό χώρο και

προτιμά τις ηλιόλουστες και ημισκιερές θέσεις. Απαιτεί μικρής συχνότητας πότισμα με απαραίτητη προϋπόθεση το χώμα να μη ξεραίνεται μεταξύ των ποτισμάτων.

Χρήσεις: Είναι κατάλληλο για φυτεύσεις σε οποιαδήποτε σημείο του κήπου και ειδικότερα ως εδαφοκαλυπτικό σε μονοπάτια ή τοίχους. Θεωρείται ιδανική λύση για χαμηλή μπορντούρα και δημιουργία ανθισμένων νησίδων ή παρτεριών. Λόγω της κρεμοκλαδούς ανάπτυξης του χρησιμοποιείται σε κρεμαστά καλάθια, φυτοδοχεία και ζαρντινιέρες εξίσου καλά. Εκτός από φυτό εξωτερικού χώρου ευδοκimei άριστα και ως καλλωπιστικό εσωτερικού χώρου.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 25-30 cm.

Εικόνα 70. Κρεμαστό καλάθι με *Laurentia axillaris* 'Starshine '

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται και διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους με μοσχεύματα. Ο πολλαπλασιασμός με σπόρους από την άλλη πραγματοποιείται στο τέλος της χειμερινής περιόδου.

Εικόνα 71. *Laurentia Avant Blue F1 Hybrid*

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Το φυτό απορρίπτει μόνο του τα υπερώριμα άνθη και δεν χρειάζεται κορφολόγημα ώστε να διατηρήσει το συμπαγές σχήμα του.
- ❖ Τα απαλά μπλε άνθη του συνδυάζονται καλά με άλλα φυτά που έχουν παστέλ αποχρώσεις ενώ η λεπτή υφή του φυλλώματος του αναδεικνύεται ιδιαίτερα όταν τοποθετείται κοντά σε φυτά με χοντρό φύλλωμα.

Λεβίσια (Lewisia sp.-Portulacaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Καλιφόρνια. Είναι σπάνιο ανθοφόρο φυτό χαμηλού ύψους. Φέρει ροζέτες με επιμήκη, λογχοειδή και ελαφρώς αρωματικά φύλλα, οι οποίες καταλήγουν σε ταξιανθίες. Η κάθε ταξιανθία έχει περίπου 8 πέταλα χρώματος ροζ με πορτοκαλί αποχρώσεις.

Εικόνα 72. *Lewisia x longipetala* 'Little Peach'.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Τόσο το ύψος του όσο και το πλάτος του κυμαίνεται από 10 έως 50 cm ανάλογα με την ποικιλία.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται ανθισμένο στην αγορά από τα τέλη της άνοιξης μέχρι και τις αρχές του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Έχουν δημιουργηθεί πολλές ποικιλίες που φέρουν άνθη ροζ, μωβ, λευκό, κίτρινο ή πορτοκαλί.

Πλεονεκτήματα: Το φυτό έχει μεγάλης διάρκειας ανθοφορία και κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών γενικά αλλά μπορεί να προσβληθεί από αφίδες ή γυμνοσάλιαγκες.

Προτιμήσεις: Ευδοκیمی σε μέτρια γόνιμα και ουδέτερα σε οξύ εδάφη με pH από 6,1 έως 7,8. Απαραίτητη προϋπόθεση για την υγιή ανάπτυξη του φυτού αποτελεί το καλά στραγγιζόμενο έδαφος. Προτιμά τις ηλιόλουστες θέσεις με μερική σκιά. Απαιτεί

άφθονο πότισμα κατά τη διάρκεια της ανθοφορίας του, το οποίο σταδιακά μπορεί να μειωθεί καθώς είναι ανθεκτικό στη ξηρασία.

Χρήσεις: Είναι ιδανικό φυτό για φυτοδοχεία, παρτέρια και βραχόκηπους. Επίσης είναι κατάλληλο για φύτευση σε αμμώδη ή βραχώδη σημεία και στις ρωγμές των πέτρινων τοίχων επειδή δεν χρειάζεται πολύ χώμα.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 25-30 cm.

Εικόνα 73. Σύνθεση με *Lewisia cotyledon MIX*

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται κυρίως με μοσχεύματα, τα οποία είναι διαθέσιμα στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους. Τα περισσότερα υβρίδια είναι στείρα και μόνο ένα, η *Little plum* (Εικόνα 74) φέρει γόνιμο σπόρο το οποίο χρησιμοποιείται για την διάδοση του.

Εικόνα 74. *L. x longipetalia* “*Little Plum*”.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Μία σειρά από υβρίδια αυτού του είδους είναι ιδιαίτερα γνωστά και χρησιμοποιούνται σε φυτεύσεις κήπων, συμπεριλαμβανομένων και των διασταυρώσεων με τη *Lewisia cotyledon*.

Λιθοδόρα (*Lithodora diffusa*-Boraginaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τις νοτιοδυτικές ΗΠΑ και το Μεξικό. Ποώδες ή μικρό θαμνώδες φυτό με πολύκλαδους τριχωτούς βλαστούς. Φέρει κατ'εναλλαγή, στενά, λογχοειδή και τριχωτά φύλλα και έντονα μπλε ή σπανιότερα κίτρινα, λευκά και κόκκινα άνθη, με πεντάλοβη στεφάνη.

Εικόνα 75. Λεπτομέρεια άνθους της *Lithodora diffusa* “White Star”.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 12 έως 30cm ενώ το πλάτος του από 30 έως 60 cm ανάλογα με την ποικιλία.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από τα τέλη της άνοιξης μέχρι τα πρώτα κρύα εάν οι συνθήκες διατήρησης είναι σωστές.

Χρώμα ανθέων: Φέρει έντονα μπλε άνθη ενώ σπανιότερα και ανάλογα με την ποικιλία μπορεί να είναι και λευκά.

Πλεονεκτήματα: Ιδιαίτερα ανθεκτικό φυτό με διαρκή άνθιση.

Μειονεκτήματα: Σε αντίθεση με άλλα φυτά της κατηγορίας του το έδαφος στο οποίο φυτεύεται πρέπει να είναι χουμώδες.

Εικόνα 76. Η μαζική φύτευση της λιθοδόρας , δίνει πολύ εντυπωσιακό αποτέλεσμα.

Προτιμήσεις: Ευδοκیمی σε γόνιμα, υγρά και όξινα εδάφη με pH από 5,6 έως 6,5 και με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά κυρίως τις ανοιχτές ηλιόλουστες θέσεις και απαιτεί μέτριας συχνότητας πότισμα.

Χρήσεις: Επειδή το φύλλωμα του εξαπλώνεται γρήγορα είναι ιδανικό εδαφοκαλυπτικό φυτό για αμμώδη ή βραχώδη σημεία (Εικόνα 76), για μπορντούρες και τελειώματα .

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 30-45cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με ημιξυλώδη μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

Εικόνα 77. *L. diffusa* “Heavenly Blue” σε βραχόκηπο.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Για την καλύτερη ευδοκίμηση του φυτού θα πρέπει να τοποθετείται χαλίκι κοντά και περιμετρικά ώστε το έδαφος να παραμένει υγρό και δροσερό, τις ζεστές ημέρες του καλοκαιριού. Με αυτό το τρόπο παρέχεται στις ρίζες μία μεγαλύτερη άνεση ανάπτυξης.
- ❖ Έχουν δημιουργηθεί πολλές ποικιλίες για φύτευση σε κήπους, εκ των οποίων η *Grace ward* και η *Heavenly Blue* (Εικόνα 77) έχουν αποσπάσει το βραβείο Royal Horticultural Society’s Award of Garden Merit.

Λυσιμάχια (*Lysimachia congestiflora*-Myrsinaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Κίνα. Είναι φυτό μέσου ύψους με έρπουσα ανάπτυξη. Έχει όρθιο, απλό ή διακλαδισμένο από τη βάση βλαστό, που στο πάνω μέρος του φέρει μικρούς αδένες. Τα φύλλα του είναι ωοειδή, πράσινα, άμισχα ή με πολύ κοντό μίσχο. Η επάνω επιφάνεια των φύλλων έχει λευκές νευρώσεις ενώ η κάτω πορφυρές. Τα μικρά του άνθη είναι διατεταγμένα σε αραιές, επάκριες δέσμες και έχουν κίτρινο χρώμα.

Εικόνα 78. Όμορφο κρεμαστό καλάθι με Λυσιμάχια .

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού φτάνει έως 15cm ανάλογα με την ποικιλία ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 30 έως 38cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από τα τέλη της άνοιξης μέχρι και τις αρχές του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του φέρουν χρώμα κίτρινο.

Πλεονεκτήματα: Ανθοφόρο εδαφοκαλυπτικό με χαμηλές απαιτήσεις συντήρησης.

Μειονεκτήματα: Αν τοποθετηθεί στη σωστή θέση δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθeneιών. Σπάνια προσβάλλεται από κηλίδωση φύλλων και σκωρίαση.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε χουμώδη, υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις . Απαιτεί μέτριας συχνότητας ποτίσματα και δεν πρέπει να ξεραίνεται το χώμα μεταξύ των ποτισμάτων.

Χρήσεις: Αν καλλιεργηθεί ως ετήσιο είναι ιδανικό για φυτοδοχεία και κρεμαστά καλάθια (Εικόνα 78). Η χρήση που έχει επικρατήσει ωστόσο είναι ως ανθοφόρο εδαφοκαλυπτικό σε βραχόκηπους, μπορντούρες, τελειώματα λόγω της ταχείας και έρπουσας διάδοσης του.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 25-30cm , στην πρώτη σειρά των παρτεριών (Εικόνα 79).

Εικόνα 79. Φύτευση *L.congestifolia* “Lyssi” στην πρώτη σειρά παρτεριού δίπλα από διάδρομο.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται τόσο με σπόρους και βολβούς όσο και με διαίρεση ριζωμάτων. Ωστόσο η πλειονότητα των φυτών διατίθεται στην αγορά με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Δεν είναι απαραίτητο να γίνει κορφολόγημα για να ενισχυθεί η ανάπτυξη του φυτού.

Διπλαδένια ή Μαντεβίλα (*Mandevilla sp.*-Aporcynaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Βραζιλία. Είναι ένα αειθαλές αναρριχώμενο φυτό. Τα φύλλα της είναι μακρόστενα, πράσινα και πολύ λαμπερά. Τα άνθη της είναι χωνοειδή και οι άκρες τους κυρτώνουν ελαφρά προς τα έξω. Στο κέντρο του άνθους ο μίσχος της έχει βαθύ κίτρινο χρώμα και εξωτερικά μπορεί να είναι κόκκινο, φούξια, ροζ ή λευκό. Στην αγορά υπάρχουν πολλές ποικιλίες και συνεχώς δημιουργούνται νέες αφού το φυτό παρουσιάζει μεγάλο οικονομικό ενδιαφέρον. Η ποικιλία “Sundaville” που είναι η πιο εμπορική, είναι μετάλλαξη από ένα υβρίδιο της *mandevilla xamabilis* και της *mandevilla sanderi*.

Εικόνα 80. *Mandevilla Sun Parasol* “Stars & Stripes”, με λευκές ρίγες.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Αειθαλές θαμνώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών ανάλογα με την ποικιλία μπορεί να φτάσει έως 3m ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 3 έως 3,6m.

Περίοδος άνθησης: Η περίοδος της ανθοφορίας του ξεκινά από τις αρχές του καλοκαιριού και διαρκεί μέχρι και τα πρώτα κρύα του χειμώνα. Η άνθιση του είναι διαρκής κατά την θερινή περίοδο όταν η θερμοκρασία τη νύχτα ξεπερνά τους 10°C.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη μπορεί να είναι, ανάλογα με την ποικιλία, μονόχρωμα ή δίχρωμα. Τα χρώματα που φέρουν συναντώνται σε μια μεγάλη γκάμα χρωμάτων και ειδικότερα ροζ, κόκκινα, κίτρινο, φούξια ή λευκό.

Πλεονεκτήματα: Παρατεταμένη ανθοφορία εάν οι συνθήκες θερμοκρασίες είναι ιδανικές.

Μειονεκτήματα: Συνηθέστερος εχθρός του είναι οι αφίδες. Σπάνια μπορεί να προσβληθεί από ψευδόκοκκο, αλευρώδη ή τετράνυχο.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε υγρά, αργιλοασβεστώδη και χουμώδη εδάφη με πολύ καλή στράγγιση με pH από 6,1 έως 7,8. Αναπτύσσεται σε ηλιόλουστες θέσεις με λίγη σκιά. Απαιτεί αυξημένης συχνότητας ποτίσματα ώστε το χώμα να παραμένει υγρό ανάμεσα στα ποτίσματα.

Εικόνα 81. Η διπλαδένια πλεγμένη στα κάγκελα, δημιουργεί ένα όμορφο αποτέλεσμα.

Χρήσεις: Είναι φυτό κατάλληλο για τις βεράντες και τα μπαλκόνια (εικόνα 81) και μπορεί να φυτευτεί σε φυτοδοχεία ή κρεμαστά καλάθια. Σαν αναρριχώμενο φυτό είναι ιδανικό για πέργκολες και πλαίσια, ενώ εάν κλαδεύεται ανάλογα δημιουργεί εντελώς διαφορετικό αποτέλεσμα (Εικόνα 82). Η χρήση του όμως προορίζεται και ως φυτό εσωτερικού χώρου αρκεί να εξασφαλίσουμε ικανοποιητική υγρασία στο χώρο.

Εικόνα 82. Διπλαδένια Sundaville “Classic Pink”.σε φυτοδοχείο. Με συχνό κλάδεμα των κορυφών, το φυτό δεν μοιάζει με αναρριχώμενο και έχουμε εντελώς διαφορετικό αποτέλεσμα.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με ημι-ξυλώδη μοσχεύματα τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Χρειάζεται προστασία κατά την χειμερινή περίοδο διότι δεν είναι πολύ ανθεκτικό στο ψύχος.
- ❖ Για πιο εντυπωσιακά αποτελέσματα μπορεί να συνδυαστεί με άλλα αναρριχώμενα φυτά όπως η Στεφανωτή και το Ρυγχόσπερμα.

Οστεόσπερμιο (*Osteospermum* sp-Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Αφρική. Είναι ποώδες φυτό με έρπουσα ή ορθοκλαδή ανάπτυξη. Τα σκουροπράσινα φύλλα του είναι αντίθετα, ωοειδή και οδοντωτά με τρίχες. Έχει λεπτούς βλαστούς με κολλώδη υφή και τα άνθη του μοιάζουν με αυτά της μαργαρίτας και είναι μονόχρωμα ή δίχρωμα. Αν και υπάρχουν πάρα πολλά είδη και ποικιλίες οστεόσπερμου, συνεχώς δημιουργούνται νέες. Τα πιο δημοφιλή υβρίδια της αγοράς προέρχονται από τα είδη : *O. jucundum*, *O. ecklonis* και *O. Grandiflorum*.

Εικόνα 83. Ένα νέο υβρίδιο είναι το *Osteospermum* 'Sunadora Hotspots Marbella'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται και ως ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών ανάλογα με την ποικιλία κυμαίνεται από 1 έως 1,8m ενώ το πλάτος κυμαίνεται από 90cm έως 1,2m.

Περίοδος άνθησης: Η περίοδος της ανθοφορίας του ξεκινά από τις αρχές της άνοιξης και διαρκεί μέχρι και τα μέσα του φθινοπώρου. Έχει διαρκή και παρατεταμένη ανθοφορία κατά τα δύο πρώτα χρόνια αλλά μετά αρχίζει να φθίνει.

Χρώμα ανθέων: Η χρωματική ποικιλία που καλύπτει διευρύνεται από το λευκό και το κίτρινο έως το λιλά και το μωβ, με κορυφαίο σε ομορφιά το ροζ. Επίσης φέρει άνθη με διχρωμίες.

Εικόνα 84. Ο *.ecklonis* 'Lavender Mist' και δεξιά *Osteospermum* 'Buttermilk'

Πλεονεκτήματα: Διαρκής ανθοφορία και μεγάλη αντοχή στην ατμοσφαιρική ρύπανση.

Μειονεκτήματα: Ενδέχεται το φύλλωμα του να προσβληθεί από μύκητες ενώ από έντομα συνηθέστερες είναι οι αφίδες.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε υγρά, αργιλοασβεστώδη και χουμώδη εδάφη με pH από 6,6 έως 7,8. Μπορεί επίσης να αναπτυχθεί σε φτωχά εδάφη και σε παραθαλάσσιες τοποθεσίες καθώς είναι ανθεκτικό στην ξηρασία. Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις με λίγη σκιά. Απαιτεί αυξημένης συχνότητας ποτίσματα κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού και το έδαφος να έχει πολύ καλή στράγγιση. Στα ποτίσματα πρέπει να αποφεύγεται το βρέξιμο των φύλλων για να μην δημιουργούνται συνθήκες ανάπτυξης μυκητολογικών ασθενειών.

Χρήσεις: Ως φυτό ορθόκλαδο, επειδή είναι χαμηλό σε ύψος αλλά πολύ φουντωτό, είναι κατάλληλο για φυτοδοχεία, , ζαρντινιέρες και παρτέρια. Ως πλαγιόκλαδο από την άλλη χρησιμοποιείται σε φυτεύσεις πρανών (Εικόνα 85) και εδαφοκάλυψης (Εικόνα 86), στη δημιουργία ανθισμένων νησίδων στο κήπο και για κρεμαστά καλάθια

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

Εικόνα 85.Υπέροχο αποτέλεσμα σε πρανές με οστεόσπερμα.

Εικόνα 86. Εδαφοκάλυψη με λευκά οστεόσπερμα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με σπόρους αλλά και μοσχεύματα τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Για να ανθοφορεί πρέπει να βρίσκεται σε σημείο με αρκετό ήλιο γιατί στην σκιά δεν ανοίγουν τα άνθη της.
- ❖ Για επιμήκυνση και διατήρηση της ανθοφορίας πρέπει να γίνεται αφαίρεση των υπερώριμων ανθέων κοντά στην ρίζα του φυτού και να κλαδεύεται στα τέλη Νοεμβρίου.

Πενισέτο (*Pennisetum setaceum* -Poaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Αφρική. Είναι ένα πολυετές ή ετήσιο, καλλωπιστικό αγροστώδες φυτό που σχηματίζει συστάδες από επιμήκη, γραμμικά και στενά φύλλα. Το φύλλωμα του είναι πορφυρό ή πράσινο και φέρει σταχτοειδείς φτερωτές ταξιανθίες.

Εικόνα 87. *P.setaceums* μπροστά από βράχους.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών ανάλογα με την ποικιλία κυμαίνεται από 50 έως 70cm ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 30 έως 60cm.

Περίοδος άνθησης: Η περίοδος της ανθοφορίας του ξεκινά από τα μέσα του καλοκαιριού και διαρκεί μέχρι τις αρχές του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του ανάλογα με την ποικιλία μπορεί να είναι λευκά, πορφυρά ή σκούρο μωβ.

Εικόνα 88 . Συστάδα με *P.setaceum* ‘Rubrum’.

Πλεονεκτήματα: Ταχέως αναπτυσσόμενο φυτό με αντοχή στην ατμοσφαιρική ρύπανση.

Μειονεκτήματα: Είναι ιδιαίτερα χωροκατακτητικό φυτό και ευαίσθητο στις χαμηλές θερμοκρασίες.

Προτιμήσεις: Ευδοκیمی σε μέτρια γόνιμα και καλά στραγγιζόμενα εδάφη με pH που κυμαίνεται από 6,1 έως 7,8. Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις και μέτριας συχνότητας πότισμα καθώς είναι ανθεκτικό στην ξηρασία.

Χρήσεις: Προσαρμόζεται σε συνθήκες ξηρασίας και είναι ιδανικό καλλωπιστικό φυτό για πάρκα και κήπους. Τα άνθη του μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως δρεπτά και στη συνέχεια να αποξηρανθούν. Είναι κατάλληλο για φύτευση σε φυτοδοχεία και ζαρντινιέρες ενώ προσδίδει εντυπωσιακά αποτελέσματα σε συνθέσεις (Εικόνα 89) και συστάδες (Εικόνα 88), καθώς το σχήμα του είναι σαν σιντριβάνι.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 30 -50cm.

Εικόνα 89. Σύνθεση με *P.setaceum* 'Rubrum' και κόκκινες ζίνιες.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται με σπόρους καθώς και με μοσχεύματα τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Η παρουσία του απειλεί τα υπόλοιπα φυτά, που βρίσκονται σε κοντινή απόσταση, καθώς τείνει να αυξάνει το μέγεθος μιας ενδεχόμενης πυρκαγιάς.
- ❖ Είναι ένα φυτό που απαιτεί χαμηλή συντήρηση και φέρει άνθη τα οποία είναι ξεχωριστά αν αποξηρανθούν.

Πένστεμον (*Penstemon* sp.-Plantaginaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Βόρεια Αμερική. Είναι πολυετές και ημι-αιθαλές ορθόκλαδο φυτό μέσου ύψους. Τα φύλλα του είναι στενά και σαρκώδη. Τα χωνοειδή συνήθως κόκκινα κρεμάμενα άνθη του είναι τοποθετημένα πάνω σε μοβ μίσχους και έχουν λευκό λαιμό.

Εικόνα 90. Υπέροχος συνδυασμός χρωμάτων με *Penstemon .barbatus*.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Βραχύβιο πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών ανάλογα με την ποικιλία κυμαίνεται από 50cm έως 1m ενώ το πλάτος του από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Η περίοδος της ανθοφορίας του ξεκινά από τα μέσα του καλοκαιριού και διαρκεί μέχρι τις αρχές του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Έχουν δημιουργηθεί πολλές ποικιλίες με τεράστια γκάμα χρωμάτων όπως κόκκινο, ροζ, λευκό και μωβ.

Πλεονεκτήματα: Έντονη ανθοφορία και το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Από ασθένειες ενδέχεται να προσβληθεί από περονόσπορο ενώ από παράσιτα πιο συχνά εμφανίζονται οι γυμνοσάλιαγκες και τα σαλιγκάρια.

Προτιμήσεις: Ευδοκιμεί σε υγρά, γόνιμα και πλούσια σε οργανική ουσία εδάφη. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι το έδαφος να έχει πολύ καλή στράγγιση και να μην είναι ασβεστούχο. Προτιμά ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις και αντέχει τις υψηλές θερμοκρασίες. Απαιτεί μέτριας συχνότητας πότισμα και το χώμα δεν πρέπει να ξεραίνεται ανάμεσα στα ποτίσματα.

Εικόνα 91. *Penstemon 'Pensham Czar'* και *Hemerocallis lilioaspedelus* δημιουργούν ευχάριστη αντίθεση χρωμάτων, σε υπερυψωμένο παρτέρι.

Χρήσεις: Το άνθος του μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως δρεπτό και είναι κατάλληλο για φυτοδοχεία, παρτέρια (Εικόνα 91), νησίδες και ανθώνες ενώ αξίζει να δοκιμαστεί και σε βραχόκηπους (Εικόνα 92).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός πραγματοποιείται τόσο με σπόρους όσο και με μοσχεύματα μαλακά στο τέλος της άνοιξης και ημιξυλώδη το καλοκαίρι. Ωστόσο η πλειονότητα των φυτών διατίθεται στην αγορά με μοσχεύματα από τους παραγωγικούς οίκους.

Εικόνα 92. *P.hartwegii* 'Rubicunda' σε βραχύκηπο.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Για την καλύτερη ανάπτυξη και ευρωστία του φυτού πρέπει να γίνεται κορφολόγημα μετά το τέλος της ανθοφορίας και κόψιμο στη βάση του φυτού κατά τη χειμερινή περίοδο.
- ❖ Η ρίζα του χρησιμοποιείται ως βότανο για την θεραπεία της φυματίωσης, του βήχα και των κρυολογημάτων, καθώς και για τον κοκίτη. Επίσης είναι ιδανικό ως αναλγητικό για πλύσεις ματιών ή για κράμπες.

Πορτουλάκα (*Portulaca umbraticola*-Portulacaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Νότια Αμερική. Είναι χαμηλό φυτό με έρπουσα μορφή και σαρκώδεις, άτριχους και κοκκινωπούς μίσχους. Τα φύλλα του μοιάζουν με φύλλα παχύφυτου και είναι στενά, σαρκώδη και κυλινδρικά. Τα άνθη της έχουν μεταξώδη υφή και πολυάριθμους στήμονες. Μπορεί να είναι μονά, ημίδιπλα ή διπλά, μονόχρωμα ή δίχρωμα. Έχουν φανταχτερά και στρογγυλά πέταλα σε αποχρώσεις από το κόκκινο ως το κίτρινο, το ροζ και το πορτοκαλί.

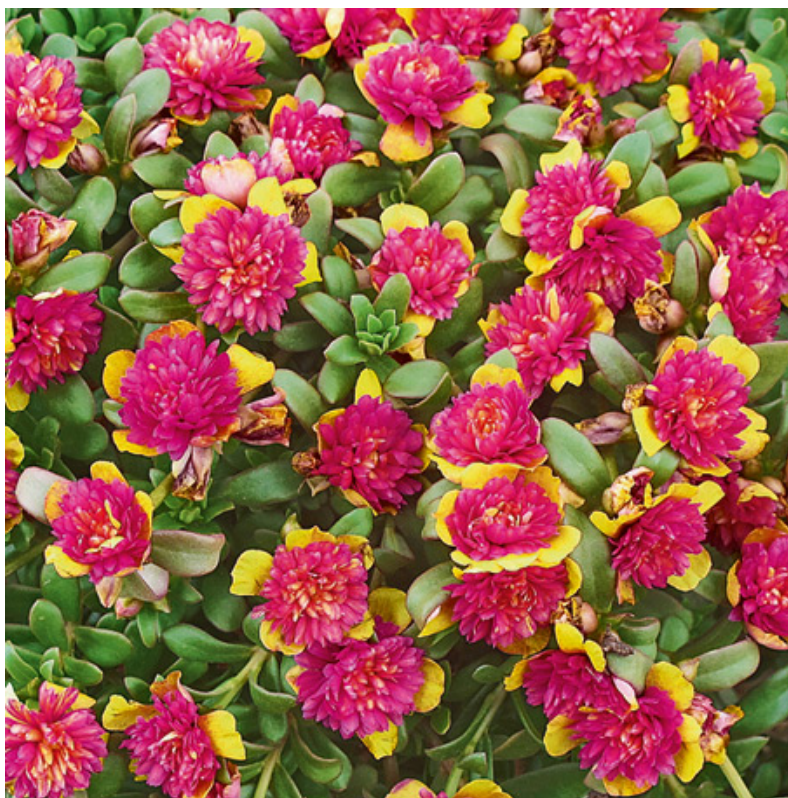
Εικόνα 96 .Μεγάλη ποικιλία χρωμάτων στα άνθη των *Portulaca x umbraticola*.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ετήσιο ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 15 έως 25cm ενώ το πλάτος του από 20 έως 30cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο την άνοιξη και το καλοκαίρι. Η άνθιση αυτή διαρκεί μέχρι τα πρώτα κρύα αρκεί οι συνθήκες διατήρησης να είναι σωστές.

Εικόνα 97.Πρωτότυπα τα άνθη του *P.umbraticola* ‘Double Yellow Purple’

Χρώμα ανθέων:Έχουν δημιουργηθεί πολλές ποικιλίες με μεγάλη γκάμα χρωμάτων.(Εικόνα 96).Πρωτότυπα διπλά άνθη φέρει η *P.umbraticola* ‘Double Yellow Purple’(Εικόνα 97).

Πλεονεκτήματα: Εξαιρετικής αντοχής φυτό με διαρκή άνθιση .

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί εύκολα να προσβληθεί από αφίδες. Είναι ευαίσθητο στο ψύχος.

Προτιμήσεις: Αναπτύσσεται σε φτωχά ή ασβεστώδη εδάφη αλλά με πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά θέσεις με άπλετο ηλιακό φως και αντέχει τις υψηλές θερμοκρασίες, αρκεί να προστατεύεται από τη βροχή και τους ανέμους. Έχει μικρές απαιτήσεις σε υγρασία. Το τακτικό πότισμα ενισχύει την ανθοφορία του αλλά και εάν δεν ποτίζεται συχνά δεν υπάρχει πρόβλημα καθώς τα παχιά του φύλλα αποθηκεύουν νερό

Εικόνα 98. Πορτουλάκα σε φυτοδοχείο απλικά.

Χρήσεις: Σε μια πολλή ζεστή τοποθεσία, όπου τα περισσότερα φυτά δεν αναπτύσσονται, η πορτουλάκα θα ευδοκιμήσει είτε σε φυτοδοχεία, παρτέρια και ζαρντινιέρες είτε σαν εδαφοκαλυπτικό σε βραχώκηπους και ανθισμένες νησίδες. Αξίζει να χρησιμοποιηθεί σε κρεμαστά φυτοδοχεία. (Εικόνα 98).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται κυρίως με σπόρους καθώς είναι πολύ εύκολη διαδικασία και το φυτό μεγαλώνει ταχύτατα. Σε μοναδικές ποικιλίες, στις οποίες μέσω του σπόρου χάνονται τα χαρακτηριστικά τους, ο ιδανικότερος τρόπος πολλαπλασιασμός είναι με μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Τα νεαρά φυτά μεταφυτεύονται εύκολα. Τα ώριμα φυτά μπορεί να σκορπίσουν μόνα τους το δικό τους σπόρο, έτσι αν φυτευτεί μία φορά η πορτουλάκα συχνά επανεμφανίζεται κάθε χρόνο.

❖ Τα άνθη του ανοίγουν μόνο με το φως του ήλιου και κλείνουν τη νύχτα ή όταν βρίσκονται σε σκιά ή συννεφιά. Δεν χρειάζεται να αφαιρούνται τα υπερώριμα άνθη του.

Πολύγονον (*Polygonum capitatum*-Polygonaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Ασία. Είναι ένα αειθαλές, πολυετές φυτό με λεπτό ξυλώδες ρίζωμα και επιμήκεις μίσχους. Φέρει ωοειδή, κατ' εναλλαγή μπορντό φύλλα και τα στελέχη του σχηματίζουν ταξιανθίες από πολυάριθμα μικρά ροζ στρογγυλά άνθη

Εικόνα 99. *P.capitatum* ,κατάλληλο για εδαφοκαλυπτικές εφαρμογές.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ποώδες πολυετές αλλά χρησιμοποιείται σαν ετήσιο απαλό.

Διαστάσεις: Το ύψος των φυτών κυμαίνεται από 10 έως 15 cm ενώ το πλάτος του από 30 έως 45cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά από τις αρχές της άνοιξης και μετά ανθισμένο. Η άνθιση αυτή κρατά, εάν οι συνθήκες διατήρησης είναι σωστές, μέχρι τις αρχές του φθινοπώρου.

Χρώμα ανθέων: Το σύνηθες χρώμα των ανθέων είναι ροζ.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής άνθιση και ανθεκτικότητα στην ξηρασία.

Μειονεκτήματα: Αναδύει μία ισχυρή οσμή που μοιάζει με αυτή των ούρων.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε πλούσια, γόνιμα και υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη, με pH που κυμαίνεται από 8 έως 10. Προτιμά τις ηλιόλουστες-ημισκιερές θέσεις και αντέχει στις υψηλές θερμοκρασίες. Απαιτεί μέτριας συχνότητας πότισμα.

Εικόνα 100.Κρεμαστό φυτοδοχείο με *P.capitatum* ‘Caramel Candy’.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι ως εδαφοκαλυπτικό (Εικόνα 99). Επίσης χρησιμοποιείται τόσο σε κρεμαστά καλάθια (Εικόνα 100) όσο και σε φυτοδοχεία και υπερυψωμένα παρτέρια, λόγω της κρεμοκλαδούς ανάπτυξης του. Είναι ιδανικό φυτό για τελειώματα, μπορντούρες και δημιουργία ανθισμένων νησίδων καθώς και σε βραχόκηπους (Εικόνα 101).

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 30-45cm.

Εικόνα 101.Χρήση σε βραχόκηπο με ωραίο αποτέλεσμα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία είναι διαθέσιμα στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Είναι ένα ταχέως αναπτυσσόμενο εδαφοκαλυπτικό φυτό, που μπορεί να παρεμποδίσει την ανάπτυξη είτε της φυσικής βλάστησης είτε των άλλων φυτών που γειτνιάζουν.
- ❖ Χρησιμοποιείται στη βοτανοθεραπευτική για την αντιμετώπιση διαφόρων διαταραχών του ουροποιητικού συστήματος.

(*Quamoclit lobata* ή *Ipomoea lobata*-Convolvulaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την κεντρική και νότια Αμερική. Είναι ένας ετήσιος χαμηλός θάμνος με αραιά κτενόμορφα, κατ' εναλλαγή πράσινα φύλλα. Τα σωληνοειδή άνθη του στην αρχή είναι κόκκινα, μετά σβήνουν σε πορτοκαλί και κίτρινο και στη συνέχεια γίνονται λευκά καθώς ωριμάζουν.

Εικόνα 102. *Quamoclit lobata* 'Feuerzunge'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Αναρριχώμενο ποώδες ετήσιο.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 1 έως 2 m ενώ το πλάτος του από 50 έως 100cm.

Περίοδος άνθησης: Η περίοδος ανθοφορίας του ξεκινά από το καλοκαίρι και διαρκεί έως το φθινόπωρο.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του μπορεί να είναι κόκκινα ή λευκά αναλόγως με την ποικιλία.

Πλεονεκτήματα: Παρατεταμένη ανθοφορία που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον λόγω της ποικιλοχρωμίας της κατά την ανάπτυξη της.

Μειονεκτήματα: Μπορεί να παρουσιάσει προβλήματα και ασθένειες αλλά να προσβληθεί και από παράσιτα. Τα πιο συνήθη είναι οι αφίδες, τα κοκκοειδή και αλευρώδη, τα σκαθάρια, οι κάμπιες και οι νηματώδεις. Επίσης κινδυνεύει από σκουριά, κηλίδωση φύλλων, σήψη του στελέχους κ.α.

Προτιμήσεις: Ευδοκιμεί σε υγρά, αργιλοασβεστώδη εδάφη με πολύ καλή στράγγιση με pH από 6,1 έως 7,8. Αναπτύσσεται κυρίως σε ηλιόλουστες θέσεις και προτιμά μέτριας συχνότητας πότισμα αρκεί το χώμα να μη στεγνώνει ανάμεσα στα ποτίσματα.

Χρήσεις: Είναι ένα ιδιαίτερο φυτό, η παρουσία του οποίου μπορεί να προσδώσει κάθετο ενδιαφέρον στον κήπο. Είναι ιδανικό φυτό για πέργκολες, φράχτες (Εικόνα 103), εξώστες και τοίχους διότι αναπτύσσεται γρήγορα. Επίσης αξίζει να τοποθετείται μαζί με άλλα αναρριχώμενα φυτά (Εικόνα 104) ή να φυτεύεται σε μεγάλα φυτοδοχεία.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών , μεμονωμένα ή σε αποστάσεις των 40-50cm.

Εικόνα 103. Η *Quamoclit lobata* θα καλύψει τον αντιαισθητικό συρμάτινο φράχτη.

Εικόνα 104. Πανέμορφος συνδυασμός με μοβ πασιφλόρα.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία είναι διαθέσιμα στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Οι επιμήκεις μίσχοι των πολύχρωμων ανθέων προσελκύουν διάφορα κολίβρια. Η παρατεταμένη ανθοφορία ακόμη και κατά τη φθινοπωρινή περίοδο αποτελεί σημαντικό πόλο έλξης για τη συλλογή τροφής από τις μέλισσες.

Ροδοχιτώνας (*Rhodochiton atrosanguineus*-Plantaginaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από το Μεξικό. Είναι ένα ποώδες αναρριχητικό φυτό. Έχει μικρά και οδοντωτά φύλλα, σε σχήμα καρδιάς. Τα φύλλα του είναι σκουροπράσινα με μπορντό άκρα. Τα άνθη του από την άλλη είναι κρεμάμενα, σωληνοειδή και έχουν ένα μεγάλο ροδοκόκκινο κάλυκα, ο οποίος περιβάλλεται από σκούρα μωβ πέταλα (Εικόνα 105).

Εικόνα 105. *Rhodochiton atrosanguineus* 'Purple Bells'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ημι-ξυλώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 1,5 έως 2,5m ενώ το πλάτος του από 10 έως 50cm.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία του ξεκινά στα μέσα του καλοκαιριού και διαρκεί μέχρι τα πρώτα κρύα.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του ανάλογα με την ποικιλία έχουν χρώμα πορφυρό, ιώδες, μπορντό και μωβ.

Εικόνα 106. *R. Atrosanguineus* σε κρεμαστό καλάθι.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής άνθιση και το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν αντιμετωπίζει προβλήματα ασθενειών αλλά ενδέχεται πολύ σπάνια να προσβληθεί από αλευρώδη και τετράνυχο.

Προτιμήσεις: Μπορεί να καλλιεργηθεί τόσο σε θερμοκήπιο όσο και σε εξωτερικούς χώρους σε γόνιμα, χουμώδη, υγρά αλλά καλά στραγγιζόμενα εδάφη. Προτιμά θέσεις με άπλετο ηλιακό φως και τακτικό πότισμα. Απαραίτητη προϋπόθεση ωστόσο είναι το χώμα να μην ξεραίνεται μεταξύ των ποτισμάτων.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των φυτοδοχείων και ειδικότερα σε κρεμαστά καλάθια(Εικόνα 106). Είναι ιδανικό φυτό για πέργκολες, φράχτες, εξώστες και τοίχους διότι αναπτύσσεται αρκετά σε ύψος.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις των 23cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία είναι διαθέσιμα στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Χρειάζεται προστασία το χειμώνα καθώς δεν είναι ανθεκτικό σε χαμηλές θερμοκρασίες.

Ρουντμπέκια (*Rudbeckia hirta*-Asteraceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τις ΗΠΑ. Είναι φυτό ριζωματώδες και ορθόκλαδο με διακλαδισμένους μίσχους. Τα φύλλα του είναι σκληρά, εναλλασσόμενα, λογχοειδή και τριχωτά. Τα άνθη του έχουν σχήμα μαργαρίτας και είναι διπλά. Έχουν βαθύ κίτρινο χρώμα και ένα μαύρο κεντρικό δίσκο γύρω από τα πέταλα.

Εικόνα 107. *Rudbeckia hirta* 'Gloriosa Daisy'.

Εικόνα 108. *R. hirta* 'Autumn Forest'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Ετήσιο ποώδες αλλά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως διετές ή πολυετές.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 30cm έως 1m ενώ και το πλάτος του κυμαίνεται από 30 έως 45cm.

Περίοδος άνθησης: Η ανθοφορία του ξεκινά από τα μέσα του καλοκαιριού και μετά και διαρκεί μέχρι τις αρχές του Σεπτεμβρίου.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του έχουν βαθύ κίτρινο χρώμα ενώ ανάλογα με την ποικιλία μπορεί να είναι και πορτοκαλί, κόκκινα ή καφέ.

Πλεονεκτήματα: Είναι πολύ ελκυστικό φυτό για τα πουλιά και ειδικότερα για τους σπίνους. Η φύτευση του προσδίδει ενδιαφέρον στον κήπο κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα και ασθένειες αλλά μπορεί να προσβληθεί από σαλιγκάρια και γυμνοσάλιαγκες, όταν το φυτό είναι νεαρό. Επίσης είναι ευαίσθητο στο ωίδιο.

Εικόνα 109. Σωστοί συνδυασμοί χρωμάτων σε ανθώνα με *R. hirta* 'Cherry Brandy'.

Προτιμήσεις: Ευδοκیمی σε εδάφη πλούσια και χουμώδη, με pH από 7,9 έως 8,5, υγρά και καλά στραγγιζόμενα. Προτιμά ηλιόλουστες θέσεις αλλά και ημισκιερές

αρκεί να έχει άφθονη υγρασία για να μπορέσει να ανθίσει. Απαιτεί τακτικό πότισμα ιδίως κατά την περίοδο της ανομβρίας.

Χρήσεις: Το άνθος του μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως δρεπτό και είναι κατάλληλο για φυτοδοχεία και παρτέρια. Είναι ιδανικό φυτό για τελειώματα και δημιουργίες ομάδων (Εικόνα 110), ενώ αξίζει να δοκιμαστεί και σε ανθώνες δίπλα από χλοοτάπητες . (Εικόνα109).

Εικόνα 110. Ομάδα με *Rudbeckia x hirta* 'Denver Daisy' σε παρτέρι ,δίπλα από διάδρομο.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Ο πολλαπλασιασμός του επιτυγχάνεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία είναι διαθέσιμα στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Το φθινόπωρο πρέπει να κόβονται όλοι οι βλαστοί πάνω από το έδαφος για να ενισχυθεί η ανάπτυξη του φυτού.
- ❖ Για πιο εντυπωσιακό αποτέλεσμα πρέπει να φυτεύεται σε αμιγείς ομάδες και να συνδυαστεί με τις μαργαρίτες, τη φλόγα, το δελφίνιο και διάφορα αγρωστώδη.

Σαξιφράγκα (*Saxifraga x arendsii*-Saxifragaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από την Ιαπωνία και τη Κίνα. Αναπτύσσεται σε ροζέτα και σχηματίζει παραφυάδες, οι οποίες είναι μακριές, νηματώδεις και με κόκκινο χρώμα. Τα φύλλα εκφύονται χαμηλά κοντά στη ρίζα και είναι ακέραια ή τρίλοβα. Τα άνθη του είναι ροζ, λευκά ή σωμών αστεροειδή και φύονται στη κορυφή των βλαστών, που προβάλλουν πάνω από το φύλλωμα.

Εικόνα 111. *Saxifraga x arendsii* 'Harder Zwerg'.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 10 έως 30cm ενώ το πλάτος του από 15 έως 30 cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από τα μέσα της άνοιξης μέχρι και τις αρχές του καλοκαιριού.

Χρώμα ανθέων: Τα άνθη του είναι ροζ, λευκά και σωμών.

Πλεονεκτήματα: Το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του και απαιτεί χαμηλή φροντίδα.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά μπορεί να προσβληθεί από αφίδες.

Εικόνα 112. *Saxifraga x arendsii* 'Schwefelblute' με σωμών άνθη.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε μέτρια υγρά και χουμώδη εδάφη με πολύ καλή στράγγιση. Το υπόστρωμα πρέπει να είναι Προτιμά ηλιόλουστες-ημισκιερές θέσεις. Απαιτεί τακτικό πότισμα, να μην στεγνώνει το χώμα του το καλοκαίρι, ενώ το χειμώνα πρέπει να ποτίζεται πιο αραιά.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των φυτοδοχείων αλλά είναι μία πολύ καλή επιλογή για βραχόκηπο (Εικόνα 113) ή συνθέσεις με χαμηλά ποώδη φυτά. Αξίζει επίσης να δοκιμαστεί για πρασίνισμα οροφής, για μπορντούρες ή ως εδαφοκαλυπτικό και διακοσμητικό πάνω από χαμηλούς τοίχους.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 15cm.

Εικόνα 113. *Saxifraga x arendsii* 'Kompakt' ,σε βραχόκηπο .

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Πολλαπλασιάζεται με παραφυάδες, οι οποίες πρέπει να φυτευτούν στο χώμα, όταν θα έχουν ήδη βγάλει ρίζες. Η πλειονότητα των φυτών ωστόσο διατίθεται στην αγορά, από τους παραγωγικούς οίκους, με μοσχεύματα.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Ολόκληρο το φυτό είναι φαρμακευτικό και μπορεί να χρησιμοποιηθεί είτε σαν διουρητικό είτε κατά της λιθιάσεως.
- ❖ Για πιο εντυπωσιακά αποτελέσματα η φύτευση του πρέπει να γίνεται σε αμιγείς ομάδες των 3-10 φυτών.

Σολάνουμ (*Solanum pseudocapsicum*-Solanaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη Μαδέρα. Είναι ένα θαμνώδες, πολυετές και αρκετά ανθεκτικό φυτό. Τα φύλλα του είναι λογχοειδή και ελαφρώς κυματιστά. Τα άνθη του είναι μικρά, μοναχικά ή σε ταξιανθίες, έχουν λευκό χρώμα και μετεξελίσσονται σε κόκκινο καρπό που θυμίζει τοματάκι. Οι καρποί είναι στρογγυλοί, πορτοκαλοκόκκινοι ή κίτρινοι.

Εικόνα 114. *Solanum pseudocapsicum* 'Thurino'

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Τροπικό πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του φυτού κυμαίνεται από 30 έως 60cm ενώ το πλάτος του από 20 έως 40cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο από τα τέλη της άνοιξης μέχρι και τα μέσα της καλοκαιρινής περιόδου. Στη συνέχεια ακολουθεί η καρποφορία, η οποία γίνεται μετά το δεύτερο ή τρίτο χρόνο της ζωής του φυτού.

Χρώμα ανθέων: Το φυτό φέρει μικροσκοπικά λευκά άνθη.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής καρποφορία και το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Οι καρποί του περιέχουν μία τοξική ουσία, την στρυχνοκαψίνη και είναι ιδιαίτερα τοξικοί σε σκύλους, γάτες και σε ορισμένα πτηνά, όπως οι παπαγάλοι.

Η ουσία αυτή δεν παρόλο που δεν είναι απειλητική για τη ζωή μπορεί να προκαλέσει διαταραχές του πεπτικού συστήματος.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε υγρά, αργιλοασβεστώδη και χουμώδη εδάφη με pH από 6,6 έως 7,8. Προτιμά κυρίως ηλιόλουστες ή ημισκιερές θέσεις. Απαιτεί τακτικό πότισμα αφενός για να αρχίσει η ωρίμανση του και αφετέρου για να μην παρουσιάσει φυλλόπτωση.

Εικόνα 115. Το *S. pseudocapsicum* είναι κατάλληλο για μικρά φυτοδοχεία.

Χρήσεις: Χρησιμοποιείται κυρίως ως καλλωπιστικό φυτό εσωτερικού και εξωτερικού χώρου. Είναι κατάλληλο για μικρά φυτοδοχεία, ζαρντινιέρες και παρτέρια ενώ μπορεί να φυτευτεί σε βραχόκηπους με άλλα ποώδη φυτά. Αξίζει επίσης να φυτευτούν μαζί περισσότερα από 2 ή 3 φυτά σε μεγαλύτερο φυτοδοχείο.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις των 25-30cm.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

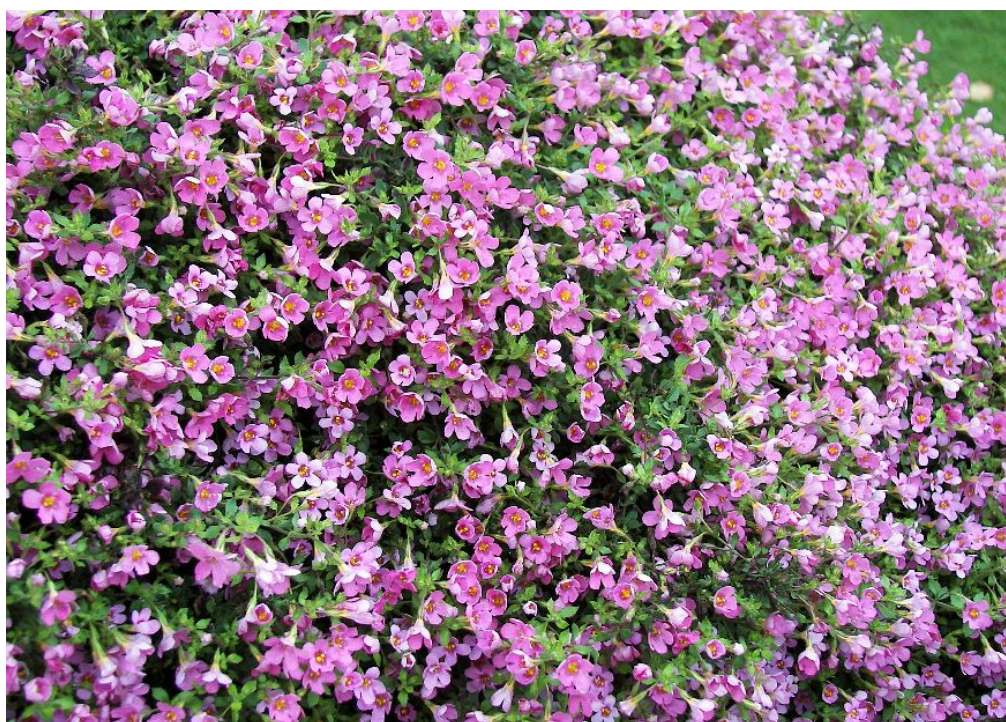
Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- ❖ Είναι ευαίσθητο στις χαμηλές θερμοκρασίες. Με το ψύχος της χειμερινής περιόδου μπορεί να μαραθεί αλλά οι πεσμένοι βλαστοί θα βλαστήσουν ξανά την άνοιξη.
- ❖ Η αραίωση των κορυφών του φυτού προϋποθέτει την ανάπτυξη πιο ζωηρών καρπών.

Σουτέρρα ή Μπακόπα (*Sutera diffusus*-Scrophulariaceae)

ΓΕΝΙΚΑ: Κατάγεται από τη νότια Αφρική. Είναι μέσου ύψους φυτό με έρπουσα ανάπτυξη. Το αειθαλές σκουροπράσινο φύλλωμα του φέρει μικρά, καρδιόμορφα και οδοντωτά φύλλα με ελαφρώς τριχωτή επιφάνεια. Τα άνθη αναπτύσσονται σε συμπλέγματα και διαθέτουν στεφάνη κωδωνοειδή, πολύ ανοιχτή με πέντε λοβούς. Οι λοβοί απλώνονται και σχηματίζουν άνθη μικρά και αστεροειδή και έχουν κάλυκα κίτρινο ή πορτοκαλί.

Εικόνα 116. Πλούσια ανθοφορία του *Sutera diffusus* “Baristo Blue”

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΠΟΤΕΧΝΙΑ

Τύπος: Πολυετές ποώδες.

Διαστάσεις: Το ύψος του κυμαίνεται από 15 έως 30 cm ενώ το πλάτος του κυμαίνεται από 30 έως 50 cm.

Περίοδος άνθησης: Διατίθεται στην αγορά ανθισμένο όλο το χρόνο. Η άνθιση του βρίσκεται στην κορύφωση της κυρίως κατά την εαρινή περίοδο.

Χρώμα ανθέων: Το χρώμα ανάλογα με την ποικιλία μπορεί να είναι μπλε, βιολετί, ιώδες, πορφυρό ή λευκό.

Πλεονεκτήματα: Διαρκής άνθιση και το φυτό κρατά τη συμπαγή μορφή του.

Μειονεκτήματα: Γενικά δεν παρουσιάζει προβλήματα ασθενειών αλλά ενίοτε μπορεί να προσβληθεί από αλευρώδη.

Προτιμήσεις: Ευδοκίμει σε γόνιμα, υγρά και όξινα εδάφη με pH από 5,6 έως 6,5. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί τα εδάφη να έχουν πολύ καλή στράγγιση. Προτιμά ηλιόλουστες- ημισκιερές θέσεις. Απαιτεί τακτικό πότισμα και δεν πρέπει να ξεραίνεται το χώμα μεταξύ των ποτισμάτων.

Εικόνα 117. *Sutera diffusa* μέσα σε χλοοτάπητα.

Χρήσεις: Η χρήση που έχει επικρατήσει είναι αυτή των φυτοδοχείων, τόσο σε κρεμαστά καλάθια (Εικόνα 118), όσο και σε ζαρντινιέρες παραθύρων ή μπαλκονιού. Αποτελεί εξαιρετικό εδαφοκαλυπτικό φυτό, τόσο για ηλιόλουστες όσο και για σκιασμένες περιοχές, αλλά είναι κατάλληλο και για φύτευση σε βραχύκηπους και ανθώνες. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί συμπληρωματικά σε παρτέρια και συστάδες με άλλα φυτά.

Αποστάσεις φύτευσης: Φυτεύεται πάντα μετά τον κίνδυνο των παγετών σε αποστάσεις 25-30cm.

Εικόνα 118. *Sutera diffusus* σε κρεμαστά καλάθια.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Η πλειονότητα των ποικιλιών της πολλαπλασιάζεται είτε με σπόρους είτε με μοσχεύματα, τα οποία διατίθενται στην αγορά από τους παραγωγικούς οίκους.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

❖ Το φυτό διατηρεί το πράσινο φύλλωμα του αλλά και τα άνθη του ακόμη και κατά την χειμερινή περίοδο, όπου η έλλειψη του ηλίου είναι αισθητή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://www.americanmeadows.com>.
<http://www.antemisar.gr>
<http://www.anthoiamata.blogspot.gr>
<http://www.anthokipos.com>
<http://www.bbc.co.uk>
<http://www.botanus.com>
<http://www.davesgarden.com>
<http://en.hortipedia.com>
<http://en.wikipedia.org>
<http://www.facebook.gr/GardenExpertlandscapestudiodesign>
<http://www.finegardening.com>
<http://www.floralofsyros.blogspot.gr>
<http://www.floridata.com>
<http://www.fytognoseis.blogspot.gr>
<http://www.fytokomia.gr>
<http://fytoriakentia.gr>
<http://www.fytosymboules.blogspot.gr>
<http://gardening.about.com>
<http://www.gardenmagazine.gr>
<http://www.gardensworld.com>
<http://www.greekflora.gr>
http://greek_greek.enacademic.com
<http://www.greengardens.gr>
<http://horomidis.gr>
<http://kedap.gr>
<http://www.konstantinidisplants.com>
<http://www.lovethegarden.com>
<http://www.missouribotanicalgarden.org>
<http://www.naturaviva.gr>
<http://www.perennials.com>
<http://www.perennialresource.com>
<http://www.pfaf.org>

<http://www.plantadvice.co.uk>
<http://www.plantzafrica.com>
<http://www.postalplants.co.uk>
<http://www.rhs.org.uk>
<http://www.rhsplants.co.uk>
<http://www.seedaholic.com>
<http://www.shootgardening.co.uk>
<http://www.telegraph.co.uk>
<http://www.thompson-morgan.com>
<http://www.tinygarden.info>
<http://www.telegraph.co.uk>
<http://www.valentine.gr>
<http://www.weddingplan.gr>